

VALDĪBAS VĒSTNESIS

Maksa par „Valdības Vēstnesi”:
ar piesūtīšanu:
 par Ls 22,—
 1/2 gadu 12,—
 3 mēn. 6,—
 1 „ 2,—
 Piesūtīt pa pastu un pie atkalpārdevējiem 13

bez piesūtīšanas:
 (sapeņot ekspedīcijā)
 par Ls 18,—
 1/2 gadu 10,—
 3 mēn. 5,—
 1 „ 1,70
 Par atsevišķu numuru 10

Latvijas valdības
 iznāk katru dienu, izņemot

Redakcija:
 Rīgā, pili, 2. ist. Tālrūnis 20032
 Runas stundas no 11—12

oficiālais laikraksts
 svētdienas un svētku dienas

Kantoris un ekspedīcija:
 Rīgā, pili, 1. ist. Tālrūnis 20031
 Atvērts no pulksten 9—3

Sludinājumu maksa:

a) tiesu sludinājumi līdz 30 vienslejiņām rindiņām Ls 4,—
 par katru tālāku rindiņu „—,15
 b) citu iestāžu sludinājumi par katru vienslejiņu rindiņu „—,20
 c) no privātiem par katru viensl. rindiņu (par obligat. sludin.) „—,25
 d) par dokumentu pazaudēšanu no katras personas „—,80

86. num.

Pirmdien, 1937. g. 19. aprīlī

Divdesmitais gads

Finansu ministr. rīkojums par tirdzniecības kuģu kontroli, kas brauc uz Spāniju. Dzelzceļu virsvaldes rīkojums. Senāta Civilā kasācijas departamenta 1937. un 1931. g. spriedumi. (Pielikumā.)

Valdības rīkojumi un pavēles.

Rīkojums.

Pamatojoties uz Ministru Kabineta 1937. gada 9. marta lēmumu, zīmējoties uz tirdzniecības kuģu kontroli, kas brauc uz Spānijas ostām, nosaku sekojošo:

1. Latvijas tirdzniecības kuģiem, kas brauc uz Spānijas ostām, vai Spānijas koloniju ostām, vai ostām, kas atrodas Spānijas Marokā, jāpiebrauc zemakminētās kontroles ostās un jāuzņem Starptautiskās neiejaukšanās komitejas nozīmētie uzraugi šādā kārtībā:

1. Kuģiem, kas brauc vienā vai otrā virzienā caur Gibraltaras jūras šaurumu, pirms iebraukšanas Spānijas ostā jāpiebrauc Gibraltarā. Šis noteikums atvieto visus zemakminētos, kuri tādēļ zinējas tikai uz kuģiem, kas nebrauc caur Gibraltaras jūras šaurumu.

2. Ja kuģis brauc caur Angļu kanāli ceļā uz Spāniju no ostas, kas atrodas uz ziemeļiem no Doveras (Dover), tad viņam jāpiebrauc Doverā vai Downsā (The Downs).

3. Ja kuģis uzsāk braucienu kādā Angļu kanāla ostā uz dienvidiem no Doveras, tad viņam jāpiebrauc Šerburgā (Cherbourg).

4. Ja kuģis brauc no Īrijas brīvvalsts vai Ziemeļīrijas, vai no Īrijas vai Bristolas kanāliem, vai no ostas, kas atrodas starp Šerburgu un Brestu (Brest), tad viņam jāpiebrauc Brestā.

5. Ja kuģis uzsāk braucienu kādā Francijas ostā, kas atrodas Atlantijas okeanā vai Biskajas jūras līča piekrastē uz dienvidiem no Brestas, tad viņam jāpiebrauc Verdona (le Verdon).

6. Ja kuģis tuvojas rietumu virzienā caur Vidusjūru vai no kādas Vidusjūras ostas, kas atrodas uz austrumiem no 12. austrumu garuma grāda, tad viņam jāpiebrauc Palermo, izņemot gadījumus, kad kuģis tirdznieciskā nolūkā brauc uz Marselju (Marseille), kādā gadījumā viņam atļauts uzraugu uzņemt Marselā.

7. Ja kuģis uzsāk braucienu kādā Ziemeļāfrikas ostā, kas atrodas uz rietumiem no 12. austrumu garuma grāda, tad viņam jāpiebrauc Orana (Oran).

8. Ja kuģis uzsāk braucienu kādā Francijas vai Itālijas piekrastes ostā, starp Marselju un 12. austrumu garuma grādu, vai no Korsikas vai Sardinijas, tad viņam jāpiebrauc Marselā.

9. Ja kuģis uzsāk braucienu no kādas franču Vidusjūras ostas, kas atrodas uz rietumiem no Marselas, tad viņam jāpiebrauc Cettā (Cette).

10. Ja kuģis tuvojas no rietumiem no 15. rietumu garuma grāda vai kad viņš tuvojas Atlantijas okeanā no 28. ziemeļu platumu grāda dienvidu puses, tad viņam jāpiebrauc Madeirā, vai Gibraltarā, vai Lisabonā.

11. Ja kuģis brauc no ostas, kas atrodas Atlantijas piekrastes Marokā, tad viņam jāpiebrauc Gibraltarā, bet, ja kuģis brauc uz Spānijas ostu, kas atrodas uz ziemeļiem no Portugāles, tad viņam jāpiebrauc Lisabonā.

12. Ja kuģis brauc no Portugāles ostas tad viņam jāpiebrauc Lisabonā. Jautājums par to, kādās kontroles ostās jāpiebrauc kuģiem, kas brauc uz Kanariju salu ostām, pagaidām atstāts atklāts.

Galvenās kontroles ostas noteiktas sekojošās: Downsā vai Doverā, Šerburgā, Lisabonā, Gibraltara, Marselā, Palermo un Madeirā.

Ja Starptautiskās neiejaukšanās komitejas administrators kontroles ostā uzraugu

uz kuģi nevar uzlikt, tad viņš izdod kapteinim dokumentu, kas apliecina, ka viņa kuģis pichraucis kontroles ostā, lai izpildītu ar neiejaukšanās līgumu kuģim uzlikto pienākumu un ka administratora rīcībā nav bijis uzrauga, ko uz kuģa uzlikt.

Starptautiskās neiejaukšanās komitejas administrācija galvenās kontroles ostās var noteikt arī citas uzraugu uzņemšanas ostas.

Kuģim, uz kuģa atrodas Starptautiskās neiejaukšanās komitejas uzraugs, vai kuram izdota augstakminētā apliecība par kontroles ostas apmeklēšanu, jānes šīs komitejas noteikts vimpels. Aizliegts vimpeli nest, kad uz kuģa neatrodas uzraugs, vai kad kuģim nav attiecīgas apliecības.

II. Dzīvojamās telpas un uzturs uzraugiem uz kuģa.

Kuģu īpašniekiem jā rūpējas un kapteiņiem jānodrošina uzraugiem piemērotas dzīvojamās telpas. Uzrauga dzīvojamām telpām jābūt tādām, kādas normali paredzētas kuģu virsniekiem, kā, piemēram, stūrmaņiem. Uzraugam uz kuģa jānodrošina uzturs, kāds paredzēts kuģa kapteinim. Par uzturu, kas dots uzraugam uz kuģa, atbildina Starptautiskā neiejaukšanās komiteja pēc viņas noteiktām normām.

III. Uzraugu malā nodošana.

Pēc Spānijas ostas atstāšanas uzraugi malā jānodod brauciena ceļam tuvākā kontroles ostā, kurā noticis Starptautiskās neiejaukšanās komitejas administrators uzraugu uzņemšanas ostā, vai ikvienā citā ostā, kurās sasniegšana prasītu ne vairāk kā 50 jūras jūdžu lielu novirzīšanos no paredzētā brauciena ceļa.

IV. Uzraugu tiesības.

1. Uzraugam braucienā ir tiesība katrā laikā kapteiņa vai viņa nozīmēta virsnieka klātbūtnē izjaūtāt pasažierus un kuģa personālu, pārbaudīt pasažieru pases un identificēt kuģa personāla dokumentus.

2. Uzraugam braucienā ir tiesība katrā laikā izjaūtāt kapteini par kuģa kravu un pārbaudīt kravas dokumentus, kas adresēta kādai Spānijas ostai.

3. Uzraugam ir tiesība piedalīties vai būt klāt pie ikvienas kravas izkraušanas vai pasažieru malā nolaišanas Spānijas ostās. Uz uzrauga pieprasījumu, pārbaudes nolūkā, kapteinim jāliek attaisīt ikviens izkraujamais sains, par kuģa saturu uzraugam radušās šaubas, ka tajā varētu atrasties kara materiāli, ko sūta uz Spāniju preteji neiejaukšanās līgumam. Uzraugam ir arī tiesība likt izdarīt ikvienu nepieciešamu izsaiņošanu, atpakāļiesaiņošanu un aizzi-mošanu.

Kapteiņiem un kuģa personālam pēc labākās apziņas jāizpilda uzraugiem pie viņu pienākumu izpildīšanas. Spānijas ostās kapteiņiem jāspēj visi iespējamie soļi pret kara materiālu malā nodošanu.

V. Kara kuģu uzraudzības Spānijas piekrastē.

Desmit jūras jūdžu plata joslā gar Spānijas piekrasti un Spānijas koloniju piekrasti ikvienam Latvijas kuģim jāapstājas uz dežurējošā kara kuģa pieprasījumu. Dežurējošie kara kuģi nes Starptautiskās neiejaukšanās komitejas noteiktu vimpeli. Kara kuģa komandiera nozīmētām personām ir tiesība uzkāpt uz apturētā Latvijas kuģa, pārbaudīt kuģa piederības un izpildīšanas dokumentus, pārliecināties, vai uz kuģa atrodas Starptautiskās neiejaukšanās komitejas uzraugs jeb vai kuģim ir kontroles ostā izdota apliecība par kontroles ostas apmeklēšanu.

Kuģa kapteinim jāizpilda kara kuģa komandiera dotie rīkojumi.

VI. Atlīdzība par kuģa aizkavēšanu un ostas nodokļi.

Par kuģa aizkavēšanu vai novirzīšanos no brauciena virziena sakarā ar uzraugu uzņemšanu vai malā nodošanu kuģa īpašnieks nesapeņ nekādu atlīdzību, tomēr ar noteikumu, ka kontroles ostā Starptautiskās neiejaukšanās komitejas administrators

Tautas labklājības ministra V. Rubuļa godināšana.

Tautas labklājības ministra V. Rubuļa 30 sabiedriskās darbības gadus svētdien, 18. aprīlī, atzīmēja Tautas labklājības ministrijas darbinieki, Latgales pašvaldības iestādes un plaša sabiedrība. Atceres svētkus ievadīja ar dievkalpojumu Rīgas Sv. Jēkaba katedrālē. Pulkst. 10 dievnamā ieradās jubilaris — ministris V. Rubulis ar ģimeni. Viņu sagaidīja ministris J. Čamanis un Latgales pašvaldību pārstāvji ar Daugavpils pilsētas galvu J. Volontu. Dievkalpojumu vadīja bīskaps J. Rancāns, asistējošais bīskaps P. Slokānam un katoļu augstākai garīdzniecībai.

Pulkst. 14 universitātes aulā notika svētku akts, kurā piedalījās izglītības ministris prof. A. Tentelis, tieslietu ministris H. Apsītis, zemkopības ministris J. Bīrziņš, ministris J. Čamanis, Rīgas pilsētas galva, Zemgales divīzijas komandieris, Latgales pašvaldību, sabiedrisko organizāciju un jaunatnes pārstāvji un daudzi citi. No ieejas līdz svētku zālei goda sardzē stāvēja Latgales lauku pašvaldību pārstāvji.

Pulkst. 15 svētku aktā ieradās Valsts Prezidents Dr K. Ulmanis adjutanta pulkv.-lt. M. Lūkina pavadībā. Pie ieejas Prezidentu sagaidīja universitātes rektors prof. J. Auškāps un svētku rīcības komiteja.

Atceres aktu ievadīja Daugavpils pilsētas galva J. Volonts, savā runā pakāvēdamies pie jubilara 30 gadu sabiedriskās darbības. Kā pirmais ministri apsveica Latgales pašvaldību vārdā Rēzeknes apriņķa pašvaldību vecākais Fr. Kozul-Kaža. Tautas labklājības ministrijas darbinieku vārdā ministri sveica sociālās apgādības departamenta direktors O. Silis, Rīgas pilsētas vārdā — pilsētas galva R. Liepiņš, no katoļu garīdzniecības — mācītājs Pastors. No ministra dzimtenes — Rēznes pagasta — jubilaru sveica un pasniedza kā dāvanu tautiskiem ornamentiem izrotātu galdautu pagasta pārstāvis Škins. Sekoja vēl daudzi citu Latgales pašvaldību un sabiedrisko organizāciju pārstāvju apsveikumi. Pēc apsveikumiem ministris Rubulis pateicās Valsts Prezidentam, darba biedriem un visiem apsveicējiem par lielo uzmanību un atziņību, kas viņam parādīta. „Esmu priecīgs, teica ministris, „ka šodien Rīgā, tāpat kā 1917. gadā Rēzeknes kongresā, ir viena doma un centieni, un ka tagad šie centieni, domas un idejas ir uzvarējušas.“ Sekoja valsts himna un „Dziesma Brīvai Latvijai“.

Telegrafiski ministri Vladislavu Rubuli 30 gadu sabiedriskās darbības jubilejas svētkos sveica kara ministris ģen. J. Balodis, arķibīskaps A. Springovičs un daudzi citi. LTA.

uzraugu uz kuģa uzlikt iespējami drīzāka laikā un katrā gadījumā ne vēlāk par 4 stundām, skaitot no tā laika, kad kapteinis vai kuģa aģents pieteicis kuģa pienākšanu administratoram. Piebraucot kādā ostā, lai tikai uzņemtu vai malā nodotu uzraugu, kuģis atbrīvots no visiem ostas nodokļiem un nodevām.

Šis rīkojuma neizpildītāji saucami pie atbildības uz Sodū likuma pamata.

Sis rīkojums stājas spēkā izsludināšanas dienā.

Finansu ministris L. Ēkis.

Jūrnieceības depart. direktors A. Ozols.

Apstiprinu 1937. g. 16. aprīlī.

Satiksmes ministris B. Einbergs.

145. rīkojums par Valsts dzelzceļu preču tarifa 1. daļas papildināšanu.

Valsts dzelzceļu preču tarifa 1. daļas, kas izsludināta „Valdības Vēstnesī“ 1928. g. 170. numurā, grozīta un papildināta ar vēlākiem rīkojumiem un arī izdota atsevišķā Dzelzceļu virsvaldes izdevumā, 45. § 3. punktā pēc 44. kārtējā numura ievietot sekojošu jaunu pozīciju:

Piezīmes		Maksa latos
Uz kādu atzarojumu, vai kādai firmai vai valsts iestādei vagonu padodams	Kāda sližu platuma	K 3,—
	Uz Valsts kūdras fabrikas atzarojumu	
No kādas stacijas vagonu padodams		Salaspils
		45

Ar šī rīkojuma spēkā stāšanos atcelts 303. rīkojums, kas izsludināts „Valdības

Vēstnesī“ 1935. g. 171. numurā un „Dzelzceļu Vēstnesī“ 30. numurā.

Rīkojums spēkā ar 1937. g. 26. aprīlī.

Dzelzceļu galv. direktora v. i. E. Dravnieks. Eksploat. direktors J. Stakie.

Valdības iestāžu paziņojumi.

Pārgrozījums pilsētu tirgu sarakstā.

Iekšlietu ministrija atļāvusi Krustpils pilsētas pašvaldībai turpmāk noturēt gada tirgus šādās dienās: februāra pirmajā piektdienā, jūnija un augusta pēdējā piektdienā, decembra pirmajā piektdienā un lopu tirgus: maija un novembra pirmajā piektdienā.

Visi līdz šim pastāvošie gada tirgi reizē ar šo atcelti.

Piezīme. Ja atļautie tirgi iekristu svinamā dienā, tie jānotur pēc tam nākošajā piektdienā.

Rīgā, 1937. g. 17. aprīlī. 123146.

Pašvaldības depart. vicedirektors G. Caucis. Pilsētu nod. vadītājs A. Jaunbērzs.

Vietējo iestāžu rīkojumi.

Rīgas pilsētas slimnicu takses papildinājums.

pieņemts Rīgas pils. valdes sēdē 1937. g. 16. martā un stājas spēkā saskaņā ar Pilsētu pašvaldību likuma 35. pantu (Iekšlietu ministrijas Pašvaldības departamenta 1937. g. 10. aprīļa 123062. raksts).

Papildinot Rīgas pilsētas slimnicu taksi, Pilsētas valde ir noteikusi, ka par ārstēšanas Rīgas pilsētas Sarkankalna slimnīcas insulīna terapijas nodaļā jāmaksā:

- 1) privatpersonām, kas ārstējas uz sava rēķina un ir piederīgas pie Rīgas pilsētas pašvaldības, saskaņā ar noteikumiem par piederības vietas noteikšanu sociālā apgādājamajiem, Ls 3,— par dienu;
- 2) par visu citu personu ārstēšanu — Ls 6,— par dienu.

Šis takses papildinājums stājas spēkā ar tā izsludināšanas dienu „Valdības Vēstnesī“.

Pilsētas galva R. Liepiņš. Pilsētas sekretars A. Pļavinskis.

Valsts zemes bankas Daugavpils nodaļas agents

JĀNIS VIZĀNS

miris 1937. g. 9. aprīlī

Valsts zemes banka

Iekšzeme.

Latviešu sieviešu sanāksme Rīgā.

Rīgas Latviešu biedrības telpās svētdien, 18. aprīlī, pulcējās Latvijas sieviešu organizāciju pārstāves, lai piedalītos latviešu sieviešu kongresā. Pirmajā lauku un pilsētu sieviešu organizāciju darba sanāksmē ieradās Valsts Prezidenta Dr. K. Ulmaņa pārstāvis pils komandants pulkv.-ltņ. R. Bebris un zemkopības ministris J. Bīrznieks.

Lauksaimniecības kameras vicepriekšsēdētāja Zenija Blumbergs teica uzrunu, pakāvējoties pie sievietes lomas un uzdevumiem valsts dzīvē. Latviešu sievietes visos laikos ir ienēmusi goda vietu ģimenē, un tādai viņai jābūt arī uz priekšu.

Zemkopības ministris J. Bīrznieks, atklājot kongresu, runāja par sievietes līdzvērtīgo un svarīgo lomu tautas dzīvē. „Nav darba nedz ģimenē, nedz mājā, kas mūsu dzīvē būtu padarīts bez latviešu sievietes. Sieviete kā ģimenē, tā darbā bieži vien uzlikta nevis vieglākā, bet smagākā dzīves nasta. Ja mēs ar lepnumu varam atskatīties uz brīvības cīņām, tad tāda pat pateicība kā tiem varoņiem, kas krita kaujas laukā, pienākas latviešu sievietei-mātei. Ja viņas nebūtu audzējušas tautu varoņu garā, nebūtu mūsu labāko tēvzemes dēlu. Mūsu varoņu laikmetā latviešu sievietei ieradama tāda pat goda vieta kā vīrietim.

Lai labāk kalpotu saviem darbiem un saviem pienākumiem, jūs šodien esat nākušas uz šo kongresu. Mūsu tautas vadonis un mēs visi ar lielu cieņu skatāmies un vērojam jūsu darbu. Ka jūs savos

pienākumos esat sapratušās, visas lauku un pilsētu sievietes, tas mums ir vislielākais prieks, jo jūs tagad varēsiet savus pienākumus un uzdevumus vēl labāk veikt. Uz sievieti arī jāraugās ne tikai kā uz ģimenes sargu, varoņu audzinātāju, bet arī kā uz ciešu līdzdalībnieci ikdienas darbā. Ir nepieciešams atvieglot sievietes darbu, lai vairāk laika tai atliktu dzīves izdaiļošanai un skaistuma radīšanai.

Lai latviešu sievietes darbs būtu turpmāk vēl lielāks. Mūsu brīvā valsts spēj dot mums mierīgi strādājot iespēju uz priekšu iet, dod iespēju aizstāvēt darba godu un darba cieņu citu valstu starpā. Ministra runai sekoja valsts himna.

Valsts Prezidenta Dr. K. Ulmaņa sveiciens sanāksmes dalībniecēm nodeva pils komandants pulkv. ltņ. R. Bebris. Zemkopības ministris J. Bīrznieks sanāksmes dalībniecēm nodeva arī ministru kabineta locekļu sveiciens un labākos novēlējumus. Kongresa dalībnieces nosūtīja apsveikuma telegramas Valsts Prezidentam Dr. K. Ulmanim, kapa ministriem ģen. J. Balodim un sabiedrisko lietu ministriem A. Bērziņam.

Kongresa darba kārtību ievadīja Latvijas lauku sieviešu centralās biedrības priekšsēdētāja O. Kulitāns, nolasot referātu par lauku sieviešu kongresu Vašingtonā. Referātiem sekoja plašas pārrunas. Kongresa noslēgumā kongresa dalībnieces apmeklēja Brāļu kapus, kur kongresa rīcības komitejas priekšsēdētāja Zenija Blumbergs pie Latvijas Mātes tēla nolika ziedus.

LTA.

Māksla.

Nacionālā opera.

Dirigenta prof. E. Kleibera atvadkoncerts Nacionālajā operā pirmdien, 19. aprīlī, plkst. 20 ar itāļu pianista Karlo Čekki un apvienotā Nacionālās operas un radiofona simfoniskā orķestra (100 muziķu) piedalīšanos. Programma Vēbera overturei operai „Oberons“, Mocarta klavieru koncerts C-dūrā, Šuberta simfonija C-dūrā. Pusceļas ierobežotā skaītā.

Otrdien, 20. aprīlī, „Fausts“ ar A. Kalktiņu, A. Priednieku, Liepājas operas solisti Mirdzu Silis (1. reizi Grietiņas lomā), H. Lūsi u. c. Dirigents T. Reiters. Bijetes par tautas izrādēs cenām.

Trešdien, 21. aprīlī, A. Čerkaska viesizrāde „Rigoletto“. A. Čerkaskis titullomā, A. Priednieks — Heroogs, Džilda — A. Pulciņa-Karpa. Dirigents P. Barisons. Pusceļas ierobežotā skaītā.

J. Vitolija baleta „Iga“ pirmizrāde piektdien, 23. aprīlī. Baletu iestudējis baletmeistars O. Lēmanis, dirigents A. Norītis, dekorators N. Strunke. Piedalās M. Griķe, H. Plūcis un visa baleta trupa un baletskolas audzēkņi. Derīga pirmizrāžu abonementa 8. bijete.

Nacionālās operas kulturfilmu. Trešdien, 21. aprīlī, plkst. 17.30 izrādīs: 1) jaunāko Latvijas kroniku, 2) skaņu filmu No mūžīgās Romas līdz Sicīlijai, filmu Pečora klosteris Igaunijā, c) skaņu filmu Koncerts 20 harfām un 3) komediju „Ģimenes lēvis“. Ieejas maksa 20, 30, 50 sant. un 1 lats. Bērniem ieeja atļauta. Bērniem līdz 5 gadiem bijetes nav vajadzīgas.

Nacionālais teatris.

Pirmdien, 19. aprīlī, plkst. 19.30 lētā izrādē „Burvju atslēga“.

Otrdien, 20. aprīlī, plkst. 19.30 „Daudz trokšņa par neko“; parastās pusceļas.

Trešdien, 21. aprīlī, plkst. 19.30 lētā izrādē „Jauno siržu tilts“.

Dalles teatris.

Pirmdien, 19. aprīlī, plkst. 19.30 „Zaļā pļava“; parastās pusceļas.

Otrdien, 20. aprīlī, plkst. 19.30 „Mežvidis Jaudis“; parastās pusceļas.

Trešdien, 21. aprīlī, plkst. 19.30 „Zaļā pļava“; parastās pusceļas.
Sestdien, 24. apr., plkst. 19.30 Kārļa Veica 15 gadu skatuves darbības atcerē 1. reizi Viktora Igo luga „Kastīlešu gods“.

KURSI.

Rīgas biržā 1937. gada 19. aprīlī.

Devizes:	Ls
1 Amerikas dollars	5,03—5,23
1 Anglijas mārciņa	25,16—25,28
100 Francijas franku	22,69—23,13
100 Beļģijas belgu	85,85—87,35
100 Šveices franku	116,40—117,90
100 Itālijas liru	26,75—27,25
100 Zviedrijas kronu	129,05—131,05
100 Norvēģijas kronu	125,75—127,75
100 Dānijas kronu	111,60—113,60
100 Austrijas šilīnu	96,00—98,00
100 Čekoslovākijas kronu	17,80—18,30
100 Holandes guldeņu	279,40—282,40
100 Vācijas marku	205,60—207,60
100 Somijas marku	10,98—11,28
100 Igaunijas kronu	137,95—139,95
100 Polijas zlotu	97,10—98,70
100 Lietavas litu	86,85—88,05
100 Dancigas guldeņu	97,10—98,70

Vērtspapīri:	
6% Latv. hip. bankas ķīlu zīmes	95,00—96,50
Valsts zemes bankas 6% (4%) parādu pārjaunoš. I serijas ķīlu zīmes	99,00—100
1931. g. iekš. ceļu aizņēm. oblig.	18,00—20,00
6% Rīgas hip. biedr. ķīlu zīmes	83,00—84,00
6% Rīgas privātu ķīlu zīmju kred. biedr. ķīlu zīmes	83,50—84,50

Rīgas biržas kotācijas komisijas priekšsēdētāja v. (paraksts). Zvērināts biržas makleris P. Rupners.

Redaktors M. Arons.

Šim numuram 8 lapas puses.

Tiesu sludinājumi.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, uz Civilproc. nolik. 1584., 1628. līdz 1631. un 1710. p. un Civillik. 2451. pantu un Aleksandra Šlasera lūgumu, uzaicina visas personas, kam ir kādi iebildumi pret šajā tiesā 1937. g. 17. martā izsludināto 1935. g. 9. jūlijā Mētrienes pag. mir. Andreja Ušacka, dzim. 1861. g. 27. augustā, 1935. g. 5. jūnijā publiskā kārtībā sastādīto testamentu, vai kam ir kādas tiesības uz mir. Andreja Ušacka mantojumu vai prasījumi no tā kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt tās minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“, norādot, ka tos, kas nebūs pieteikuši savas tiesības un iebildumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tādiem, kas zaudējuši šīs tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Rīgā, 1937. g. 14. aprīlī. L. 2655/37. 1882z. Priekšsēdētāja v. J. Drande. Sekretara v. V. Grāvelis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, uz Civilproc. nolik. 1584., 1628. līdz 1631. un 1710. p. un Civillik. 2451. p. un Stienes pagasta tiesas lūgumu, uzaicina visas personas, kam ir kādi iebildumi pret šajā tiesā 1937. g. 24. martā izsludināto 1936. g. 10. decembrī mir. Teņa Ābeles, dzim. 1856. g. 27. februārī, 1934. g. 8. janvārī publiskā kārtībā sastādīto tes-

tamentu, vai kam ir kādas tiesības uz mir. Teņa Ābeles mantojumu vai prasījumi no tā kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt tās minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“, norādot, ka tos, kas nebūs pieteikuši savas tiesības un iebildumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tādiem, kas zaudējuši šīs tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Rīgā, 1937. g. 14. aprīlī. L. 2655/37. 1882z. Priekšsēdētāja v. J. Drande. Sekretara v. V. Grāvelis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, uz Civilproc. nolik. 1584., 1628. līdz 1631. un 1710. p. un Civillik. 2451. pantu un Jāņa Gusta lūgumu uzaicina visas personas, kam ir kādi iebildumi pret šajā tiesā 1937. g. 17. martā izsludināto 1921. g. 14. novembrī mir. Georģa Asmusa 1921. g. 6. novembrī mājas kārtībā sastādīto testamentu vai kam ir kādas ties. uz mir. Georģa Asmusa mantojumu vai prasījumi no tā kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt tās minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinā-

Rīgā, 1937. g. 14. aprīlī. L. 3244/37. 1884z. Priekšsēdētāja v. J. Drande. Sekretara v. V. Grāvelis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, uz Civilproc. nolik. 1584., 1628. līdz 1631. un 1710. p. un Civillik. 2451. pantu un Jāņa Treimana lūgumu, uzaicina visas personas, kam ir kādi iebildumi pret šajā tiesā 1937. g. 24. martā izsludināto 1936. g. 22. oktobrī mir. Voldemara Jendze, ar Ģencis, dzim. 1877. g. 19. martā, 1936. g. 27. februārī publiskā kārtībā sastādīto testamentu, vai kam ir kādas tiesības uz Voldemara Jendze, ar Ģencis, mantojumu vai prasījumi no tā kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt tās minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinājuma ieviešanas „Vald. Vēstn.“, norādot, ka tos, kas nebūs pieteikuši savas tiesības un iebildumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tādiem, kas zaudējuši šīs tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Rīgā, 1937. g. 14. aprīlī. L. 3350/37. 1883z. Priekšsēdētāja v. J. Drande. Sekretara v. V. Grāvelis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, uz Civilproc. nolik. 1584., 1628. līdz 1631. un 1710. p. un Civillik. 2451. pantu, un Roberta Asmusa lūgumu uzaicina visas personas, kam ir kādi iebildumi pret šajā tiesā 1937. g. 17. martā izsludināto 1921. g. 14. novembrī mir. Georģa Asmusa 1921. g. 6. novembrī mājas kārtībā sastādīto testamentu vai kam ir kādas ties. uz mir. Georģa Asmusa mantojumu vai prasījumi no tā kā mantiniekiem, legatāriem, fideikomisāriem, kreditoriem u. t. l., pieteikt tās minētai tiesai 3 mēnešu laikā pēc šī sludinā-

juma ieviešanas „Vald. Vēstn.“, norādot, ka tos, kas nebūs pieteikuši savas tiesības un iebildumus uzaicinājuma termiņā, atzīs par tādiem, kas zaudējuši šīs tiesības vai atteikušies no iebildumiem.

Rīgā, 1937. g. 14. aprīlī. L. 2901/37. g. 1885z. Priekšsēd. b. v. J. Drande. Sekretara v. V. Grāvelis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilprocesa nolikuma 1575. p., paziņo, ka 1937. g. 21. aprīlī minētās nodaļas atklātā tiesas sēdē nolasis 1934. g. 19. martā Gaujenes pag. mirušā Kārļa Jēkaba dēla Ierasta (Erasta) testamentu. 2274o

Rīgā, 1937. g. 15. aprīlī. Priekšsēdētāja v. J. Drande. Sekretārs E. Lasmanis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilprocesa nolikuma 1575. p., paziņo, ka 1937. g. 28. aprīlī minētās nodaļas atklātā tiesas sēdē nolasis 1905. g. 7. septembrī Siguldas pagastā mirušās Marijas Klūga, atr. Appens, dzim. Čeliņš, testamentu. Rīgā, 1937. g. 15. aprīlī. 2272 Priekšsēdētāja v. J. Drande. Sekretārs E. Lasmanis.

Rīgas apgabalt. 3. civilnodala, saskaņā ar Civilprocesa nolikumu 1575. p., paziņo, ka 1937. g. 28. aprīlī minētās nodaļas atklātā tiesas sēdē nolasis 1937. g. 6. janvārī Kēču pagastā mirušā Andreja Jāņa dēla Petersona testamentu. 2273o

Rīgā, 1937. g. 15. aprīlī. Priekšsēdētāja v. J. Drande. Sekretārs E. Lasmanis.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniecības reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra „A“ 4074. num., pamatojoties uz tirdzn. reģistra tiesneša 1937. g. 13. aprīļa lēmumu, ierakstīta atklātā sabiedrība ar firmu „Orchideja“ El. Jurkevics un biedrs“.

Atklātie biedri 1) Elza Jurkevics, dzimusi Rūjienā 1895. g. 10. novembrī, dzīvo Rīgā, Mārupes ielā 6, 6. dz.; 2) Emilija Bernfelds, dzimusi Mujānu pag. 1900. g. 6. februārī, dzīvo Rīgā, Lāčplēša ielā 57, 6. dz. Sabiedrība nodibināta 1937. g. 5. martā un tās darbība atklāta 1937. g. 6. martā. Sabiedrības sēdēklis un uzņēmums — puku tirgotava — atrodas Rīgā, Brīvības ielā 2. Rīgā, 1937. g. 13. aprīlī. Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniecības reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģistra 41. num. ierakstīta firma „Altrans“ Levs Neiburgers“ (Rīgā, Mārštalu ielā 32) 1936. g. 31. dec. izbeigusi darbību un saskaņā ar tirdzn. reģ. tiesneša 1937. g. 13. aprīļa lēmumu tirdzniecības reģistrā dzēsta. 2047z

Rīgā, 1937. g. 13. aprīlī. Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabaltiesas tirdzniecības reģistra nodaļa uz tirdzniecības reģ. not. 39. p. pamata paziņo, ka tirdzniecības reģistrā „A“ ar reģistra 418. num. ierakstīta firma „Oto Ziverts“ (Rīgā, Ģimnastikas ielā 34) 1937. g. 7. aprīlī izbeigta un uz tirdzn. reģistra tiesneša 1937. g. 13. aprīļa lēmumu pamata, tirdzniecības reģistrā dzēsta. 2046z

Rīgā, 1937. g. 13. aprīlī. Tirdzn. reģ. tiesn. M. Grundulis. Sekretārs A. Bērziņš.

Rīgas apgabalt. 12. iec. tiesu izpildītājs E. Liepiņš paziņo, ka 1937. g. 27. aprīlī, plkst. 10, Rīgā Brīvības ielā 64/66, 27. dz., pārdos 2. izsolē Dīnas Chnochs ēdamistabas iekārtu, grīdas pulksteņi un elektr. griestu lampu, novērtētus par Ls 340,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 2260

Rīgā, 1937. g. 14. aprīlī. Tiesu izpildītājs E. Liepiņš.

Rīgas apgabalt. 12. iec. tiesu izpildītājs E. Liepiņš paziņo, ka 1937. g. 27. aprīlī, plkst. 10, Rīgā Marijas ielā 99, 1. dz., pārdos Čodeka Hazana metāla stacni un skārdu zīkmašīnu, novērtētus par Ls 250,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 2262

Rīgā, 1937. g. 14. aprīlī. Tiesu izpild. E. Liepiņš.

Rīgas apgabalt. 12. iec. tiesu izpildītājs E. Liepiņš paziņo, ka 1937. g. 28. aprīlī, plkst. 10, Rīgā Jūmaras ielā 19, nolikt., pārdos 2. izsolē Iļa Kamenkoviča 1667 kg vietējo tabaku, novērtētu par Ls 1667,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 2261z

Rīgā, 1937. g. 16. aprīlī. Tiesu izpild. E. Liepiņš.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 1. iec. tiesu izpild. K. Riekstiņš paziņo, ka 1937. gada 26. aprīlī, plkst. 11 dienā, Rīgas Jūrmalā, Dzintaru prosp. 5, pārdos 1. izsolē Valijas Sprukstus vasarnīcas iekārtu: gultas, galdu, krēslus, skapiņus, gleznas u.c., novērtētu par Ls 930,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 2264z

Rīgā, 1937. g. 12. aprīlī. Tiesu izpild. K. Riekstiņš.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 1. iec. tiesu izpild. K. Riekstiņš paziņo, ka 1937. gada 29. aprīlī, plkst. 11,20, Daugmales pag. „Rennes” mājās, pārdos 1. izsolē Krišjāņa un Libas Renneru zāģu gateri, „Brazil” firm., čuguna, izjauktā stāvoklī, novērtētu par Ls 800,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 2263z

Rīgā, 1937. g. 16. aprīlī. Tiesu izpild. K. Riekstiņš.

Rīgas apgabalt. Rīgas apr. 2. iec. tiesu izpild. J. Lapiņš paziņo, ka 1937. g. 4. maijā, plkst. 10 Babites pag. Plugu-Vijumu mājā, Rīgas pilsētas prasībā pārdos 1. izsolē mir. Jēkaba Plugu mant. m. govju, zirgu u. c., novērtētus par Ls 1060,—.

Izzināt sarakstu, novērtējumu un apskatīt pārdodamo mantu varēs pārdošanas dienā uz vietas. 2321

Rīgā, 1937. g. 17. aprīlī. Tiesu izpild. J. Lapiņš.

Rīgas apgabalt. Cēsu apr. tiesu izpildītājs H. Birkhāns (kanceleja, Cēsis, Darza ielā 30), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1280. līdz 1306. p., paziņo, ka:

1) Raunas lauksaimn. biedrības Ls 80,— ar proc. un izdev. prasības piedziņai 1937. g. 19. jūnijā, plkst. 10, Rīgas apgabaltiesas civilnodaļas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Jāņa Auškapa nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Cēsu apr. Raunas pag., ierakstīta zemes grāmatu reģistra 5180. num. un sastāv no zemes gabala „Auškapa māja 15F”, 0,32 ha kopplatībā;

2) nekustamās mantas izsoles vērtība Ls 3644,—;

3) tai ir hipoteku parādi Ls 20.000,—;

4) solītājiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — Ls 364,40 un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdodamās nekustamās mantas iegūšanai tanis gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Cēsu-Valkas zemes grāmatu nodaļu.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdomāmajās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā, bet 2 nedēļas pirms izsoles dienas Rīgas apgabaltiesas 3. civilnodaļas kancelejā. 2235

Cēsis, 1937. g. 15. aprīlī. Tiesu izpild. H. Birkhāns

Rīgas apgabaltiesas Valkas apriņķa 1. iec. tiesu izpildītājs V. Vilkus (kanceleja Alūksnē), paziņo, ka uz 1937. g. 24. aprīlī noliktā Lienes Tilans nekustamās mantas Vecļaices pag. Lejas-Magumu mājas pārdošana, par ko izsludināts „Valdības Vēstnesī” 1936. g. 239. num., saskaņā ar pārgrozījumiem Civilproc. nolikumā, pārcelta uz 1937. g. 4. decembri. 1867z

1937. g. 13. aprīlī. Tiesu izpild. V. Vilkus.

Liepājas apgabaltiesas Aizputes iec. tiesu izpildītājs A. Sāļavs (kanceleja Aizputē, Jelgavas ielā 4), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1283.—1290. p., paziņo, ka:

1) Rīgas papīrfabrikas akciju sabiedrības prasības apmierināšanai 1937. g. 6. augustā, plkst. 10, Liepājas apgabaltiesas sēžu zālē pārdos 1. atklātā izsolē Gertrūdi Lindenbergas piederošu nekustamo mantu Aizputē, 15. maija ielā 27, ar zemes grāmatu 138. num.;

2) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Liepājas-Aizputes zemes grāmatu nod.;

3) nekustamā manta pilnā sastāvā novērtēta par Ls 22740,—;

4) nekustamā manta apgrūtināta ar hipoteku parādiem: Latvijas Hipoteku bankai Ls 8000,—, Vilhelmam Kārlim Konstantīnam Lindenbergam Ls 3800,—, Rīgas papīrfabrikas a/s. Ls 30000,— un Jānim Dormanim 10000 krievu cara rbļ.;

5) solītāj. jāiemaksā Ls 2274,— drošības nauda un jāuzrāda Tieslietu ministrijai atļauja nekustamās mantas iegūšanai.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdomāmajās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā.

Aizputē, 1937. g. 22. martā. 2258z

Tiesu izpildītājs A. Sāļavs.

Liepājas apgabaltiesas Aizputes iec. tiesu izpildītājs A. Sāļavs (kanceleja Aizputē, Jelgavas ielā 4), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1283.—1290. p., paziņo, ka:

1) Chaima Michelona, Šaja Dana un Jūles Kārķlīns prasību apmierināšanai 1937. g. 5. nov., plkst. 10, Liepājas apgabaltiesas sēžu zālē pārdos 1. atklātā izsolē Augustam un Karīnei-Elizabetei Baumaniem piederošu Aizputes apr. Sakas pag. no Labmaizes mājām atdalītu zemes gabalu ar zemes grām. 8546-II reģ. num., zemes platība 26,414 ha;

2) šās nekustamās mantas zemesgrāmatas ved Liepājas-Aizputes zemes grāmatu nodaļu;

3) nekustamā manta pilnā sastāvā novērtēta par Ls 590,—;

4) nekustamā manta apgrūtināta ar hipoteku parādiem: Latvijas bankai Ls 1200,—, Hiršam Hiršbergam Ls 2000,—, Otto Lilienfeldam 375 rbļ. un Jūlei Kārķlīns mūža alimenti;

5) solītāj. jāiemaksā Ls 59,— drošības nauda un jāuzrāda Tieslietu ministrijai atļauja nekustamās mantas iegūšanai.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdomāmajās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā.

Aizputē, 1937. g. 31. martā. 2257z

Tiesu izpildītājs A. Sāļavs.

Daugavpils apgabalt. Daugavpils 1. iecirkņa tiesu izpildītājs A. Menšikovs (kanceleja Daugavpilī, 3. janvāra ielā 12), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1283.—1290. p., paziņo, ka:

1) Latvijas kredītbankas Daugavpils nod. prasības apmierināšanai 1937. g. 19. jūnijā, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas 1. civilnodaļas sēžu zālē pārdos 2. publiskā izsolē Movša Jankeļa d. Okuņa 3/14 daļas nekustamo mantu, kas atrodas Daugavpilī, 18. novembra ielā 147, ierakstīta zemes grāmatu reģistra 2759. num. un sastāv no dzimtslietošanu tiesību zemes gabala 330 kv. saž. platībā ar ēkām uz tā;

2) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 1092,— pilnā sastāvā;

3) nekustamā manta ir hipotēku parāds Ls 198,90 uz vienu īpašumu;

4) solītājiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — un jāuzrāda tieslietu ministra atļauja pārdomāmajās nekustamās mantas iegūšanai tanis gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Daugavpils-lūkstes zemes grāmatu nodaļu.

Daugavpilī, 1937. g. 16. aprīlī. Nodokļu piedz. G. Kurmis.

Skolu departamenta vidusskolu direktāja izsludina par nozaudētu un nederīgu Biržu vidusskolas Jānim Pakalniņam 1924. g. izsniegto 004135. gtaivības apliecību. 2194o

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdomāmajās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā, bet divas nedēļas pirms izsoles dienas Daugavpils apgabaltiesas 1. civilnodaļas kancelejā.

1937. g. 8. aprīlī. 2327

Tiesu izpild. A. Menšikovs.

Daugavpils apgabalt. Krustpils iec. tiesu izpild. Pēteris Dauge (kanceleja Krustpilī, Rīgas ielā 202), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1283.—1290. p., paziņo, ka:

1) Valsts zemes bankas Daugavpils nodaļas un Pēteris Dauge prasību apmierināšanai 1937. g. 29. maijā, plkst. 10, Daugavpils apgabaltiesas civilnodaļas sēžu zālē pārdos 1. publiskā izsolē Pēteris Degro nekustamo mantu pilnā sastāvā, kas atrodas Krustpilī, Daugavpils ielā 7 un Lauku ielā 6, ierakstīta zemes grāmatu reģistra 476. num. un sastāv no gruntsgabala 5468 kv. metru platībā;

2) nekustamā manta publiskai izsolei novērtēta par Ls 350,—;

3) tai ir hipoteku parāds Ls 400,—;

4) solītājiem jāiemaksā drošības nauda — novērtējuma desmitā daļa — un jāuzrāda Tieslietu ministrijai atļauja pārdomāmajās nekustamās mantas iegūšanai tanis gadījumos, kad tāda pēc likuma ir vajadzīga;

5) šās nekustamās mantas zemes grāmatas ved Daugavpils-lūkstes zemes grāmatu nodaļu.

Tiesības, kas novērs šās nekustamās mantas pārdošanu, jāpieteic līdz izsoles dienai.

Visos pārdomāmajās nekustamās mantas dokumentos var ieskatīties tiesu izpildītāja kancelejā.

Krustpilī, 1937. g. 16. aprīlī. Tiesu izpildītājs P. Dauge.

Daugavpils apgabalt. Maltas iec. tiesu izpildītājs (kanceleja Maltas pag. Borovajā), saskaņā ar Civilproc. nolik. 1185. p. paziņo, ka 1937. g. 25. septembrī noliktā Semjona Varfolomeja d. Krotova nekustamās mantas pārdošana, par ko izsludināts 1937. g. „Vald. Vēstn.” 58. numurā, sakarā ar piedziņas izbeigšanu, atceļta.

1937. g. 15. aprīlī. 2018o

Tiesu izpild. v. i. K. Smiltiņš.

Rīgas notārs Jānis Graudiņš, pamatojoties uz 1916. g. 3. jūl. likumu par tirdzniecības-rūpniecības uzņēmumu atvasināšanu, paziņo, ka ar 1937. g. 14. aprīlī viņa kantori noslēgto un aktu grāmatā ar 21. num. ierakstīto pirkuma-pārdevuma līgumu Rīgā, Artillerijas ielā 37, dzīvojošās Marta-Otīlija Salmiņš un Veronika Emma Lābants, dzim. Salmiņš, firmas „M. Salmiņš un biedrs” īpašnieces pārdevušas Minnai Herberth, dzim. Jirgensons, dzīvojošai Rīgā, Maskavas ielā 6, 15. dz., viņam, pārdevējām, piederošo veļas mazgātavu un gludinātavu ar firmu M. Salmiņš un biedrs” līdz ar visām mašīnām, darba rīkiem, iekārtu un piemēšanas vietām Rīgā; Matīsa ielā 47 Marijas ielā 57, Tērbatas ielā 59/61.

Līdz ar to viņai, Minnai Herberth, dzim. Jirgensons, ir pārdotas arī tiesības lietot līdzšinējo firmu „M. Salmiņš un biedrs”.

2001b Notārs J. Graudiņš.

Ērtu iestāšu sludinājumi.

Nodokļu departamenta nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1937. g. 26. aprīlī, plkst. 11 Rīgā, Marijas ielā 128 pārdos otrreizējā vairāksolīšanā A/S „A. Jansons” slotas kātus un mašīnu, novērtētus par Ls 3520,— viņas dažādu nodokļu parāda piedzišanai.

Rīgā, 1937. g. 17. aprīlī. Nodokļu piedz. A. Gutmanis.

Nodokļu departamenta nodokļu piedziņējs paziņo, ka 1937. g. 26. aprīlī, plkst. 15, Daugavpilī, Rīgas ielā 12, pārdos vairāksolīšanā Gindas un Dāvida Ošris 1 pianīno, novērtētu par Ls 283,—, viņu 1936. g. ienākuma nodokļu parāda piedzišanai. 2218

Daugavpilī, 1937. g. 16. aprīlī. Nodokļu piedz. G. Kurmis.

Skolu departamenta vidusskolu direktāja izsludina par nozaudētu un nederīgu Biržu vidusskolas Jānim Pakalniņam 1924. g. izsniegto 004135. gtaivības apliecību. 2194o

Dzelzceļu virsvaldes mašīnu un materiālu direkcija izsludina rakstisku izsoli

1937. g. 26. aprīlī 2000 gab. jumtu papes un 500 gab. izolācijas papes piegādei, un rakstiskas sacensības:

1937. g. 26. aprīlī 20.000 kg dažādu krāsu piegādei, 750 kg melnas, caurraktāmas krāsas piegādei, 1937. g. 27. aprīlī 319.300 kg veidzēlnis un 52.000 kg mašīnu tērauda piegādei, 1937. g. 28. aprīlī 1 ātrvirpmašīnas, pēc apraksta, piegādei, 75.000 kg melnā jumtu skārda piegādei.

Izsoles un sacensību sākums plkst. 11, 121. ist. Tuvākas ziņas 103. ist. Dalībniekiem jāiemaksā 5% drošības naudas no piedāvājuma vērtības. L 390 2198

Būvniecības pārvalde

Brīvības ielā 37/39. izsludina sacensību š. g. 23. aprīlī, plkst. 11, 15 motociklu piegādei.

Ar tehniskiem noteikumiem var iepazīties Būvniecības pārvaldē. L 405 2326

RADIOFONS

š. g. 30. aprīlī, plkst. 11, noturēs rakstisku sacensību 1 vieglā 6 vietīgā slēgtā automobiļa iegādei.

Drošības nauda 10% no piedāvājuma vērtības. Tuvākas ziņas Radiofona vispārējā daļā. L 386 2197

Rēzeknes pilsētas valde, Atbrīvošanas alejā 39/41, izsludina jauktu izsoli

1937. g. 29. aprīlī, plkst. 11, Rēzeknes pilsētas lopkautuves iekšējās izbūves, tehniskās aprīces, saldētavas un kanalizācijas darbu nodošanai.

Izsole sāksies no Ls 91.503,05 uz pazeminājumu. Drošības nauda Ls 2200,— skaidrā naudā vai pilsētas valdei pieņemamās garantijās. 2223

Ar noteikumiem un aprēķiniem var iepazīties pilsētas valdē darba laikā. Pilsētas valde.

Tukuma virsmežniecība

1937. g. 27. aprīlī, plkst. 12, virsmežniecības kancelejā, Tukumā, Pils ielā 14, pārdos saimnieciskā kārtā sagatavotus un būvmateriālu atlikumus, kā: priedes klučus, dēļus, nomaļus, ziemeļkantes un paliktņus.

2. iec. mežniecībā, pavisam 16 vienības, vērtībā no Ls 6,— līdz Ls 250,—.

Mežu materiālus pārdos saskaņā ar meža materiālu pārdošanas likumu un zemiņkopības ministŗa apstiprinātiem nosacījumiem. Virsmežniecība patur tiesības izsludināt vienības noņemt no zsoles pac saviem ieskatīem. Tuvākas ziņas virsmežniecības kancelejā un pie iecirkņa mežziņa. 2219

Rīgas prefekt. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1937. g. 27. aprīlī, plkst. 10 Rīgā, Kr. Barona ielā 10 (veikalā), Rīgas pagaidu strādnieku (agr. Rīgas skirzotāju) slimo kases piedziņas lietā pārdos 2. atklātā vairāksolīšanā firmas „Femina” Modelis’ īpašn. Raheš Līvšics, dažādu audumus, kas novērtēti par Ls 930,—.

Pārdomājamās mantas apskatāmas izsoles dienā un laikā uz vietas. 2205z

Rīgas prefekt. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1937. g. 27. aprīlī, plkst. 10 Rīgā, Elizabetes ielā 22, 15. dz., Rīgas Centrālās kopējās slimo kases piedziņas lietā pārdos atklātā vairāksolīšanā Jētes Mostovs 1 ozolka trauku bufeti.

Pārdomājamā manta apskatāma izsoles dienā un laikā uz vietas. Iec. priekšnieka pal. v. J. Štrasburgs.

Rīgas prefekt. 2. iec. priekšnieks paziņo, ka 1937. g. 28. aprīlī, plkst. 10 Rīgā, Elizabetes ielā 22, 15. dz., Rīgas Centrālās kopējās slimo kases piedziņas lietā pārdos atklātā vairāksolīšanā Jētes Mostovs 1 ozolka trauku bufeti.

Pārdomājamā manta apskatāma izsoles dienā un laikā uz vietas. Iec. priekšnieka pal. v. J. Štrasburgs.

Rīgas prefekt. 4. iec. priekšnieks pārdos publiskā izsolē š. g. 26. aprīlī, plkst. 10 Rīgā, Brīvības ielā 129/133 (fabrikā), Rīgas Centrālās kopējās slimo kases prasības lietā Soloma Rabinoviča kustamo mantu, kas novērtēta par Ls 250,—.

Iecirkņa priekšnieka pal. v. A. Rozenbergs.

Rīgas kara apr. priekšnieks izsludina par nederīgu Kurta Oskara dēļa Šilinga nozaudēto 41235. apliecību, kas viņam izdota 1932. g. 20. dec. par iesaukšanas atlikšanu uz gzfētibas turpināšanai. 2002z

Radiofona abonementu kantoris izsludina par nederīgu nozaudēto abonementa A 45356. atļauju, kas 1936. g. 3. novembrī izdota Vilhelmam Dubrovičam. L 385

Rīgas ostas zvērināts vātersauts izsludina par nederīgu nozaudētu braukšanas apliecību — 307/29. „grāmatīņu”, ko viņš 1929. g. 6. decembrī izdevis Arvidam-Kārlim Staltam. 2012z

Bauskas pag. valde izsludina par nederīgu nozaudētās: 1) 224. zirga pasi, ko šī pag. valde 1925. g. 2. dec. izdevusi Krišjānim Šlēziņam un 2) Z 69486/346. darba grāmatīņu, ko Sesavas pag. valde 1934. g. 7. martā izdevusi Robertam Meļņikovam. 4789o

Rīgas pilsētas aizgādības valde izsludina par nederīgām nozaudētās šīs pils. valdes darba nod. izdotās darba grāmatīņas: 1) R 120092/122773 1932. g. 7. jūlijā Adolfam Strautniekam, 2) R 137420/138872 1932. g. 9. septembrī Jānim Zelgalvim, 3) R 132902/133338 1932. g. 8. augustā Pēterim Slankim, 4) R 137052/138737 1933. g. 6. sept. Kirilam Moram (von Morr), 5) R 50194/47455 1932. g. 13. jūn. Helenai Kapustens, dz. Čerņjavsķis, 6) R 113554/112009 1932. g. 30. jūn. Seklitīnijai Fedotovs, 7) R 98895/102887 1932. g. 27. jūn. Pinčasam Mulercam, 8) R 103321/109742 1932. g. 29. jūn. Leibam Malkeņam, 9) 107. grām. ko Barkavas pag. valde 1932. g. 15. jūn. izdevusi Adamam Stepeņam, 10) 250789/318, ko Pasiēnes pag. valde 1933. g. 12. apr. izdevusi Nikolajam Sladžam, 11) L 43591/1324, ko Rēzeknes pils. valde izdevusi Helenei Trušins, 12) 50. grām., ko Druvienas pag. valde 1932. g. 3. jūn. izdevusi Domicijānam Zelenko, 13) 40167/232. gr., ko Babites pag. valde 1932. g. izdevusi Jekaterīnai Nikulins, dz. Drozdovs un 14) 287. grām., ko Krustpils pils. valde 1932. g. 13. jūn. izdevusi Jēgrafam Skačkovam. 2006o

Sakstajaga pag. valde izsludina par nederīgām nozaudētās: 1) 1714. zirga pasi, ko šī pag. valde 1931. g. 6. febr. izdevusi Izotam Golusujevam; 2) 82723/1199. darba grāmatīņu, ko Krustpils pag. valde 1935. g. 10. maijā izdevusi Ivanam Ribakovam un 3) atsauc savu „Vald. Vēstn.” š. g. 53. num. ievietoto sludinājumu par Stanislavam Kondratim šīs pag. valdes 1928. g. 13. jūn. izd. iekšz. pases MK 011476/3176. un Jānim Smirnovam 1927. g. 25. nov. izdotās pases NK 014576/576. izsludināšanu par nederīgu, jo minētās pases atrastas un ir derīgas.

Senata
Civilā kasācijas departamenta
1937. g. spriedumi.

1937.

1. 1937. g. 26. februārī. Atbildētāja Viļa Leinerta kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1934. g. 3. decembra spriedumu Jāņa Klaviņa prasība pret Vili Leinertu, summā Ls 1260,— par ieturētās algas izmaksu. (L. № 2).

Sēdi vada priekšsēdētāja v. senators F. Konradi, referē senators J. Grots.

Senats atrod: Senata apvienota sapulce ir paskaidrojusi (Sen. sap. 36./28), ka pēc 1903. g. Sodulik. 662. p. kukulis, resp. nelikumīgs pēmums, tikai tad atdodams viņa saimniekam, kad tiesa atzīst, ka tas ir bijis no viņa izspiests, t. i. kad dēvēja vaina ir pilnīgi izslēgta. Konkrētā gadījumā vainīgā persona — atbildētājs — ir sodīta pēc 1903. g. Sodulik. 658. p. 1. d., t. i. tiesa nav atzinusi, ka nelikumīgais pēmums izspiests un sakarā ar to uz Sodulik. 662. p. pamata nelikumīgais pēmums, resp. viņa vērtība piedzīta valstij par labu. Nākot konkrētā gadījumā pie pretējā slēdziena Tiesu palata ir nepareizi iztulkojusi 1903. g. Sodulik. 662. p., kā arī pārkāpusi CPN 816. p. Atrodot, ka Tiesu palatas spriedums minēto pārkāpumu dēļ nav uzturams spēkā. Senats nolēmj: Tiesu palatas 1934. g. 3. decembra spriedumu 1903. g. Sodulik. 662. p. un CPN 816. p. pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palatai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

2. 1937. g. 27. janvārī. Atbildētāja Dzelzceļu virsvaldes pārstāvja kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1935. gada 6./13. maija spriedumu tirdzniecības un rūpniecības akc. sab. „Pollock un Co” prasībā pret Dzelzceļu virsvaldi, summā Ls 4079,21 par vešanas pārmaksu (trešā persona atbildētājas pusē — Valmieras šaursliežu pievedceļu akc. sab.), un tirdzniecības un rūpniecības akc. sab. „Pollock un Co” pilnvarnieka paskaidrojums. (L. № 13)

Sēdi vada un lietu referē priekšsēdētāja v. senators A. Lēbers.

Senats atrod: Senats savā nodibinātā praksē izskaidrojīs, ka 1923. g. 10. septembra tarifa 5. §, resp. 1928. g. 8. marta tarifa 8. § (V. V. 23./208, 28./63) paredzētās muitas apliecības gan nav atvietošanas ar liecinieku liecībām, bet minētās apliecības tomēr papildināmas ar liecinieku liecībām un citiem pierādījumiem (CKD 32./2424, 34./229, 234, 309, 35./291, 709 u. c.). Šajā gadījumā Tiesu palata konstatējusi, ka Rīgas muitnīcai nav iespējams izsniegt taisni 1923. g. tarifā paredzēto apliecību par uz ārzemēm izvedamiem piena produktiem, jo minētās preces un saldētavas noliktava nav atradušās muitas uzraudzībā, un ka Zemkopības ministrija, no kuŗas tieši atkarājas izsniegt atļauju sviesta eksportam uz ārzemēm (un kuŗas rīcībā un uzraudzībā atrodas piena produkti saskaņā ar 1923. g. 17. februāra Likumu 2. p. par eksporta sviesta kontroli un izvešanu uz ārzemēm; Lkr. 23./6), devusi attiecīgo atļauju. Tāpēc Tiesu palatai bija pietiekošs pamats atzīt pilnīgu pierādījumu spēku (papildus pie muitas apliecībām) Zemkopības ministrijas valsts eksportsviesta kontroles izdotiem apliecībām, protokolam un kontroles apliecinātiem prasītājas paziņojuma un nosūtīšanas faktūru norakstiem (II 98.—103.), uz kuŗiem atsaucas arī eksperts savā 1935. g. 10. aprīļa slēdzienā (II 199.—200.). Ar to atkrit visi atbildētājas paskaidrojumi viņas kasācijas sūdzībā, kuŗos tā apstrīd tikko minēto dokumentu pierādījumu spēku. Lietā nav strīdus, ka prasītāja savu tagadējo prasījumu bija pieteikusi Dzelzceļu virsvaldei pirms tagadējās prasības celšanas, ko norāda attiecīgie Dzelzceļu virsvaldes uzraksti uz pašām preču zīmēm. Ar to atkrit atbildētājas aizrādījums, it kā prasītāja neesot izpildījusi 1923. g. tarifa 5. § noteikumus.

Aiz aprādītiem iemesliem atrodot, ka Tiesu palata nav pārkāpusi likumu, kādēļ atbildētājas kasācijas sūdzība atraidāma, Senats nolēmj: Dzelzceļu virsvaldes pārstāvja kasācijas sūdzību uz CPN 907. p. pamata atstāt bez ievēribas.

3. 1937. g. 27. janvārī / 24. februārī. Eduarda Freimaya kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1935. g. 26. septembra lēmumu Eduarda Freimaya prasībā pret Mariju un Mārtiņu Nieldrem, summā Ls 1920,— par starpniecības naudas izmaksu. (L. № 16).

Sēdi vada un lietu referē priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš.

Senats atrod: No lietas redzams, ka apellācijas termiņš izbeidzies 1935. gada 13. jūnijā un 1935. g. 7. jūnijā sūdzētājs iesniedzis lūgumu atjaunot apellācijas termiņu. Termiņš sūdzētājam atjaunots uz CPN 892. p., pie kam tiesa saskaņā ar CPN 894. p. noteikusi apellācijas iesniegšanai viena mēneša laiku. Sprieduma norakstu sūdzētājs saņēmis 1935. g. 22. jūnijā, bet lēmums par termiņa atjaunošanu taisīts 1935. g. 12. jūlijā. Maldīgi domādams, ka mēneša termiņš skaitās no tiesas lēmuma dienas, sūdzētājs apellācijas sūdzību iesniedzis 1935. g. 6. augustā un apgabaltiesas priekšsēdētājs apellācijas sūdzību kā novēlotu iesniedzis atpakaļ. Blakus sūdzību par atpakaļizsniegšanu Tiesu palata atstājusi bez ievēribas.

Sūdzētāja kasācijas sūdzība nav ievērojama. Sūdzētājs pārmet, ka tiesa pārkāpusi CPN 894. un 895. p. ar to, ka nav norādījusi lēmumā, no kādas dienas apellācijas termiņš, skaitāms, un ka gadījumā, ja lēmumā tas nav noteikts, apellācijas termiņš skaitāms no lēmuma pasludināšanas dienas. Pretēji sūdzētāja domām, šāda interpretācija neizriet no CPN 894. p. un 895. p. satura 1935. g. redakcijā, kuŗa grozījusi agrākos pantus taisni procesa patrināšanas nolūkā. Šai nolūkā CPN 895. p. 1935. g. redakcijā atkāpies no CPN 895. p. agrākās redakcijas, kas skaitīja termiņu no tiesas lēmuma dienas, un paredz termiņa skaitīšanu no tiesas lēmuma vai sprieduma noraksta izsniegšanas dienas, skatoties pēc tā, kas noticis agrāk. Tādēļ Tiesu palata pareizi skaitījusi termiņu no

1935. g. 22. jūnijā, kad sūdzētājs saņēmis sprieduma norakstu, jo šis moments ir agrāks par tiesas lēmuma dienu. Bez tā, konkrētā gadījumā uz sūdzētāju attiecas 1935. g. pārgrozījumu pārējas laika noteikumu 11. p. (Lkr. 35./87), jo apellācijas termiņš bija notecējis pirms pārgrozījuma spēkā stāšanās, bet sprieduma norakstu sūdzētājs saņēmis pēc noteikumu spēkā stāšanās, kādā gadījumā atjaunotais termiņš (895. p.) skaitāms no noraksta saņemšanas dienas, kā tas tieši uzsvērts 11. pantā.

Teikto ievērojot, Senats nolēmj: Eduarda Freimaya kasācijas sūdzību uz 907. p. pamata atstāt bez ievēribas.

4. 1937. g. 27. janvārī. Atbildētājas firmas „N. V. Bloembollenkweekerij & Handel v/h. Renē Schoo & Co” pilnvarnieka kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1935. g. 5. septembra spriedumu Augusta Cīruļa prasībā pret firmu „N. V. Bloembollenkweekerij & Handel v/h. Renē Schoo & Co” Heemstedē, par trafas atpakaļdošanu Ls 1715,— vērtībā, un prasītāja Augusta Cīruļa pilnvarnieka paskaidrojums. (L. № 39).

Sēdi vada priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš, referē senators A. Lēbers.

Senats atrod: Tiesu palata piekrit atbildētājas aizrādījumam, ka līgums izteikts atbildētājas iesniegtās pārdevumu zīmītēs (I, 28./29). Noteikumu § 1. paredz, ka preces atbildētāja nodod no noliktavas (ab Lager) un tās „ceļo” uz pircēja (prasītāja) riska. Tā tad, vispirms, atbildētājas izpildīšanas vieta ir Holandē, ko arī atzīt Tiesu palata, uzskatot par „kautaldarījuma” (?) izpildīšanas vietu Holandē; ar to Tiesu palata izteikusi, ka tagadējam līgumam, kā divpusīgam, ir 2 izpildīšanas vietas, proti: preces jānodod Holandē, bet jāmaksā par to Rīgā. Tapēc atbildētājai jānes preču transporta risks, kā to atzīt arī Tiesu palata. Gan Tiesu palata nav izšķīrusi jautājumu par pirkuma līgumā piemērojamām klauzulām, t. i. par preču piegādāšanas veidu; Tiesu palata pat nav noteikusi, vai transports noticis jūras ceļā, vai ne. No Lloida aģenta atzīnuma (I, 42) tomēr redzams, ka preces tikušas pārvadātas ar kuģi. Atbildētāja pati nav nākusi

skaidrībā nedz jautājumā par kuģa pārvadāšanas klauzulu, nedz par apdrošināšanas veidu. Pretēji atbildētājas domām, nedz par „cif“, nedz par „fob“ klauzulām nevar būt runas, jo atbildētāja nav uzņēmusies preces uz sava rēķina nogādāt uz kuģi, bet gan prasītājai bija jāsaņem preces atbildētājs nolikta vā, un prasītājai bija jāatbildzina atbildētājai transporta izdevumi Pārveduma noteikumu I, 3. §), pēc maksas veidā, kopā ar pirkuma cenu. Partijai neapgalvo, ka pārdevējam būtu jānes ostar izdevumi (Handelsübliche Vertragsbedingungen. Startautiskās tirdzn. kamearas izdevumā, 1928. g. 120. lpp., A I 2., B 1); tāpēc par „fob“ klauzulu nevar būt runas. Tāpat atkrit arī hipoteze par „cif“ klauzulu, jo partijai neapgalvo, ka atbildētājai būtu bijis jānogādā preces uz sava rēķina līdz Rīgai, un ka, tā tad, atbildētājai minētie izdevumi it kā būtu bijuši jāiekalkulē pirkuma cenā (Handelsübliche Vertragsklauseln I. c. 122./3. lpp. A I, 3. Lēbers. Tirdzn. ties. pārskats, 897 IV.—VI.). Neiztur kritiku atbildētājas kasācijas sūdzībā (III) izteiktā versija, it kā atbildētāja nosūtot preces uz adreses vietu (Rīgu), būtu rīkojusies kā prasītāja spediters; tāds līgums nav prezumējams; atbildētāja arī nenorāda nevienam speditijas darījuma pazīmi, kas būtu konstatējama tagadējā lietā. Nepareizs gan ir Tiesu palatas apgalvojums, it kā atbildētājas pārdoto preču apdrošināšana neesot aptvērusi visus „atbildības“ gadījumus. Taisni otrādi, transportapdrošinājums vienmēr iziet no „segto risku universalitātes“ (sk. Lēbers, tirdzn. tiesību pārskats, § 245, D); tā arī konkrētā gadījumā: sk. polises virsrakstu: „ALL risks bloembolen polis“ (II 24); tā tad, atbildētāja, principā, gan būtu varējusi saņemt atlīdzību no apdrošinātāja, arī par sīpolu bojājumiem transporta laikā. Tomēr, neskatoties uz atzīmiem Tiesu palatas sprieduma trūkumiem un nepareizībām, Tiesu palatas spriedums gala slēdzienā ir atstājams spēkā. Tiesu palata konstatējusi, (bez jau minētā fakta, ka partu līgums izteikts atbildētājas iesniegtos „Pārveduma noteikumos“, pēc kuriem prasītājs uzņēmis visu transporta risku un izdevumus), arī to izšķirošo faktu lietā, ka atbildētāja no savas puses tomēr apņēmusies preces

nogādāt uz Rīgu, kā adreses (nevis izpildīšanas) vietu, pie tam pielaidusi vainu, nerūpējoties par preču (sīpolu) novietošanu attiecīgās kuģa telpās, un ka preces gājušas bojā vai kļuvušas nederīgas taisni tāpēc, ka tās gulējušas mitrā vietā. Šādi tiesu palatas konstatējumi nav kasācijas kārtībā pārbaudāmi. Ar to atkrit atbildētājas paskaidrojumi kasācijas sūdzībā, kuros tā apstrīd Tiesu palatas konstatējumu pareizību pēc būtības. Tiesu palatas apsvērumiem par to, ka atbildētāja savu tiesu pienākumu — iepretim prasītājam — atlīdzinot pēdējam zaudējumus, esot atzinusi ar to, ka viņa uzdevusi prasītājam („Beantwaget Lloydsatest“: I. 33; šo frāžu atbildētāja pilnīgi sagrozījusi savas kasācijas sūdzības V punktā) izdarīt ekspertīzi, ir tikai blakus motīva nozīme: īstenībā, uzdodot prasītājai rūpēties par ekspertīzes izdarīšanu, atbildētāja gan tikai rezervējusi sev iespēju eventuali prasīt atlīdzību no apdrošinātāja vai kuģa kapteiņa, nemaz neprejudicējot ar to jautājumam par atbildētājas pienākumiem iepretim prasītājam. Tiesu palata paskaidrojusi, aiz kādiem iemesliem viņa nav atradusi par vajadzīgu noprotināt atbildētājas uzdoto liecinieku Wildtu, proti atrodot atbildētāja norādīto pierādījuma tematu par nenoteiktu un nepietiekošu. Šāds Tiesu palatas slēdziens nav kasācijas kārtībā pārbaudāms.

Aiz aprādītiem iemesliem atrodot, ka Tiesu palata — gala slēdziena ziņā — nav likumu pārkāpusi, kadēļ atbildētājas kasācijas sūdzība atraidāma, Senats nolēmj: firmas „N. V. Bloembollenkweekerij & Handel v./h. Renē Schoo & Co pilnvarnieka kasācijas sūdzība uz CPN 907. p. pamata atstāt bez ievēribas un uzlikt viņai (firmai) tiesāšanas izdevumus kasācijas instancē par labu Augustam Cirulim.

5. 1937. g. 27. janvārī. Prasītājas alus un iesalu rūpniecības akc. sab. „Livonija“ pilnvarnieka kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1935. g. 14. oktobra spriedumu alus un iesala rūpniecības akc. sab. „Livonija“ prasībā pret Dzelzceļu virsvaldi par zaudējumu atlīdzību Ls 1218,42 vērtībā. (L. № 41.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš; referē senators A. Lēbers.

Senats atrod: Pēc dzelzce. lik. (Lkr. 27./127) 97. p. (1932. g. 20. apr. lik. Lkr. 106. red.) „personas, kurām cēlušies zaudējumi... mantas bojājumu dēļ saņem no dzelzceļa atlīdzību, ja zaudējumi cēlušies sakarā ar dzelzceļa ekspluatāciju un ja c i e t u š a i s pierāda, ka nelaimē notikusi dzelzceļa vai viņa darbinieku vainas dēļ”. Tā tad, 97. p. savā tagadējā redakcijā vairs neuzliek dzelzceļu ekspluatācijas pierādīšanas pienākumu, bet šai ziņā neatkāpjas no vispārējā CL pieņemtā principa, ka tam, kas prasa atlīdzību par zaudējumiem, jāpierāda atbildētāja vaina (CL 3284., 3440. pantī). Tāpēc arī konkrētā gadījumā prasītājam bija jāpierāda dzelzceļa vaina ar prasītāja mantu notikušā nelaimes gadījumā. Šai ziņā Tiesu palata, uz viņas norādīto lietas apstākļu pamata, it sevišķi arī pēc apskates uz vietas iegūtiem datiem, un aiz viņas paskaidrotiem iemesliem, konstatējusi, ka: 1) prasītājas šoferis pats bijis vainīgs, jo nav rīkojies ar to gādību un rūpību, kāda vispār vajadzīga krietnam un rūpīgam saimniekam, un varējis zaudējumus novērst ievērojot pienācīgu rūpību; 2) ka šoferim, nobraucot līdz strupceļam, bijis jāredz no labas puses (Majoru stacijas) tuvojošais vilciens; 3) ka uz strupceļa esošie vagoni un sniega aizsargi redzamību samazināt nevarējuši; 4) ka šoferim, nobraucot līdz strupceļa uzbēruma malai un redzot no Majoru stacijas puses tuvojošos vilcienu, bijis iespējams mašīnu nobremzēt un tā novērst sadursmi; 5) ka nevar pārmest atbildētājam, ka pārbrauktuve nebūtu bijusi apsargāta, jo trīsstūrveidīgs starptautiskais brīdinājuma signāls atrodas 66,10 m attālumā no katastrofas vietas un 52,90 m attālumā no viņa atrodas dzelzceļa sarkanbaltais brīdinājuma krusts. Šādi Tiesu palatas konstatējumi nav kasācijas kārtībā pārbaudāmi. Ar to atkrit visa prasītājas paskaidrojumi kasācijas sūdzībā, kuŗos tā apstrīd minēto konstatējumu pareizību pēc būtības. No saviem konstatējumiem Tiesu palata varēja nākt pie kasācijas kārtībā neparbaudāma slēdziena, ka pie nelaimes gadījuma vainīgs bijis vienīgi pats prasītājas šoferis, bet ne dzelzceļš, jo vairāk tāpēc, ka pēc Dzelzce. lik. 150. p. (1932. g. red.) braucējam, lietojot pārbrauktuves, jāpārlicinās,

vai pārbrauktuvei netuvojas vilciens. Tāpēc Tiesu palatai bija tiesība, saskaņā ar CL 3441. p., atsvabināt dzelzceļu no pienākuma atlīdzināt prasītājam katastrofā cēlušos zaudējumus. Līdz ar to atkrit prasītājas izvirzītā teze par culpa mixta, no kuŗas iziet Senata CKD 34./1900 spriedumā minētais gadījums. Sevišķi apstāties pie katra liecinieka liecības Tiesu palatai nebija vajadzības. Prasītāja neapgalvo, ka liecinieka Cīruļa liecība kaut kādā ziņā runātu pretim pārējo liecinieku liecībām. Pie jautājuma par svilpieniem Tiesu palata šķķķi apstājusies, aizrādot, ka pēc paša šofera atzišanās, lokomotive devusi signālu, bet ka neesot ticams, ka signāls būtu ticis dots tikai tai brīdī, kad lokomotive skārusi jau automobiļa pakaldaļu. Par to, ka liecinieks Cīrulis, no vienas puses, un šoferis, no otras puses, esot runājuši katrs par dažādiem signāla došanas momentiem, prasītāja runā pirmo reizi tikai kasācijas sūdzībā. Jautājumā par kriminaltiesas sprieduma nozīmi, Tiesu palata uzsver: 1) ka šoferis savā laikā ticis saukts pie atbildības un attaisnots tikai apsūdzībā pēc Sodu lik. 231. p. 1. pk., t. i. par nevērīgu un pārāk ātru braukšanu pa pilsētu (tā tad no „pārbrauktuves un pārejas lietošanā” pretēji Noteikumiem dzelzceļu pārbrauktuvi un pāreju lietotājiem: I 20). un 2) ka ja arī prasītājas šoferis, braucot par neapsargātu pārbrauktuvi, nav izrādījis sodāmu nevērību, tad tas tomēr vēl nenozīmē, ka viņš runā esošā gadījumā, pārvadājot prasītājas kravu, būtu rīkojies ar to gādību un rūpību, kāda vispār prasāma pēc CL 3298. p. Savā kasācijas sūdzībā prasītāja nav mēģinājusi atspēkot tikko minēto Tiesu palatas apsvērumu pareizību.

Aiz aprādītiem iemekļiem atrodot, ka Tiesu palata nav likumu pārkāpusi, kādēļ prasītājas kasācijas sūdzība atraidāma. Senats n o l e m j: alus un iesalu rūpniecības akc. sab. „Livonia” pilnvarnieka kasācijas sūdzību uz CPN 907. p. pamata atstāt bez ievēribas.

6. 1937. g. 27. janvārī. Atbildētāja maksātnešp. parādnieka Markusa Abramsona zv. aizg. kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1935. g. 21. oktobra spriedumu maksātnešp. Ventpils pilsētas bankas

likvidācijas komisijas prasībā pret Markusu Abramsonu par vekselu parādu Ls 6474,77. (L. № 61.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš; referē senators A. Lēbers.

Senats atrod: Atbildētājs cēlis iebildumu pret prasītājas kā vekselturētājas vekseltiesisko aktivlegitimāciju. Šo savu iebildumu atbildētājs pamato uz to, ka vekselņēmējs, Zalomons Kāns, vekseli nodevis prasītājai tikai ar prokurindosamentu, t. i. iekasēšanai, bet ne īpašumā. Prasītāja tieši atzinusi, ka vekselis nokļuvis viņas rokās taisni ar prokurindosamentu (sk. Tiesu palatas 1935. g. 21. oktobra sēdes protokolu 11 8). To nenoliedz arī Tiesu palata. Kā prokurindosatāre prasītāja varējusi rīkoties nevis savā vārdā, bet tikai prokurindosanta vārdā, jo vekselturētājs ir tikai pēdējais, bet nevis prokurindosatārs (sk. Vekselnod. 25., 26. p.) Tiesu palata noraidījusi minēto atbildētāja iebildumu uz tā pamata, ka citādi prasītāja nevarētu realizēt viņas prasījuma nodrošinājumam iedoto drošību. Šāds apsvērums nav saprotams. Jautājums taisni ir, vai prokurindosatārs ir īsts vekselturētājs un kā tads ir aktīvi leģitimēts rīkoties, ceļot savā vārdā un tieši sev par labu vekselprasību, kaut arī nolūkā realizēt viņam iedoto drošību. Istenībā, prokurindosatārs atzīstams par prokurindosanta (vekselturētāja) vekseltiesisku pilnvarnieku, kam tiesība tikai rīkoties vienīgi prokurindosanta, t. i. sava pilnvardevēja, vārdā un tāpēc var celt vekselprasību nevis savā vārdā un sev par labu, bet gan tikai sava pilnvardevēja vārdā un pēdējam par labu (sk. Staub-Streng, Komentaru (II izd.) pie vācu „Wechselordnung“ 17. p. 3. piez.; 3. teik. 104. lpp.; krievu Senata CKD nodaļas prakse šajā jautājumā svārstas: sk. Kaminka, Устав о векселях, 4. izd. 253 lpp. № 6 un 2776. lpp. № 44; Šeršenevičs, Купно-торговое право, 4. izd. 99. lpp. izteicas nenoteikti: prokurindosatāram esot tiesība „сам предъявить вексель к платежу.“ bet, vai savā vārdā, nav teikts: sk. Lēbers, Vekseltiesību pārskats 40. lapp.; sk. arī Quassovski's un Albrecht's, Wechselgesetz von 21. Juni 1933, Berlin 1934, pie 18. p. 7. piez.) Apmierinot prasību, ko prasītāja, kā prokurindosatāre, cēlusi savā

vārdā un sev par labu, Tiesu palata nepareizi atzinusi prasītājai patstāvīgās vekselturētājas tiesības un līdz ar to aktīvu leģitimāciju, pretēji vekselnod. 23., 25., 26. p. Ar to Tiesu palata pārkāpusi kā minētos vekselnod. pantus, tā arī CPN 816. p. Aiz aprāditiem iemesliem, Senats, neieilaidoties pārējo atbildētāja norādīto, kasācijas iemeslu pārbaudīšanā, nolēma: Tiesu palatas 1935. g. 21. oktobra spriedumu Vekselu nolikuma 23., 25., 26. p. un CPN 816. p. pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palatai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

7. 1937. g. 27. janvārī, Jāņa Dzintarnieka blakus sūdzība par Tiesu palatas 1935. g. 2. decembra lēmumu Līnas Emīlijas Dzintarnieks un Irmas Dzintarnieks prasībā pret Jāni Dzintarnieku par Ls 2640,—. (L. № 74.)

Sēdi vada un lietu referē priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš.

Senats atrod: Tiesu palata noraidījusi atbildētājam otrreizēju kasācijas termiņu atjaunošanu, konstatējot, ka atbildētājs bija iesniedzis kasācijas sūdzību ar lūgumu piešķirt viņam mazturības tiesības kasācijas iesniegšanai, bet šis lūgums ticis atstāts bez ievērbas; ka iesniedzot nederīgu apļiecību jautājumā par mazturības tiesībām, atbildētājs bija uzņēmies risku par kasācijas drošības naudas ienākšanu likumīgā laikā un tādēļ termiņu drošības naudas iemaksai atbildētājs palaidis gaŗām paša vainas dēļ.

Savā blakus sūdzība atbildētājs pārmet Tiesu palatai, ka tai pēc analogijas ar CPN 374. p. vajadzējis paziņot par mazturības tiesību noraidīšanu un dot 7 dienas laika drošības naudas iemaksai. Pēc atbildētāja domām, kasācijas termiņš palaists gaŗām taisni tādēļ, ka viņš nav savēmis pieprasījumu pēc drošības naudas samaksas. Pretēji atbildētāja domām, kasācijas drošības naudas iemaksa nav pielīdzināma tiesu nodēvu samaksai, jo bez drošības naudas kasācijas sūdzība vispār nav pieņemama, pie kam drošības naudai jāienāk taisni kasācijas termiņā (Sen. CKD 25./323). Tādēļ vispār nevar būt runas par CPN 374. p. piemērošanu tiešā ziņā vai pēc analogijas.

Atrodot tādēļ, ka blakus sūdzība noraidāma. Senats nolēmj: Jāna Dzintarnieka blakus sūdzību atstāt bez ievēribas.

8. 1937. g. 27. janvārī. Latvijas bankas pilnvarnieka kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1935. g. 18. septembra lēmumu lietā par Latvijas bankas Daugavpils nodaļas lūgumu piedzīt no Jeņima Pavlovska parādu pēc obligācijas. (L. № 76).

Sēdī vada un lietu referē priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš.

Senats atrod: Kā izskaidrojis Senats (CKD 29./878), vietējai pilsētai par labu no prasījumu dokumentiem ņemamas divējāda veida nodevas: 1) nodeva zīmognodevas apmērā no parāda aktiem un līgumiem, ko taisa notāri un kas uzrādāmi viņiem apliecināšanai vai protestam, izņemot tos, kas ierakstāmi zemes grāmatās (Notar. nolik. 201., 202., 203. p.); 2) nodeva $\frac{1}{4}\%$ apmērā — no iekļāšanas aktiem uz nekustamu mantu, iesniedzot tos piedzišanai (LCL 1649. p. piez.). Ar 1934. g. 12. septembra Noteikumu (Lkr. 240) Notar. nol. 201. p. tika papildināts ar šādu piezīmi: „Šajā nodaļā minētā nodeva nav ņemama no aktiem, kurus slēdz vai iesniedz piedzišanai vai jau agrāk iesniegusi piedzišanai Latvijas banka. Valsts zemes banka vai Latvijas hipoteku banka. Samaksātā nodeva nav atmaksājama.”

Tādā kārtā noteikumi atsvabina minētās bankas no nodevām no aktiem, kurus minētās bankas 1) slēdz, 2) iesniedz vai iesniegušas piedzišanai.

Nodeva no aktiem, kurus banka slēdz, ir paredzēta Notar. nolik. 201.—203. p. Nodeva no aktiem, kurus banka iesniedz piedzišanai, ir paredzēta LCL 1649. p. piezīme.

Tāpēc minētās bankas, to starpā arī sūdzētāja šajā lietā, Latvijas banka, uz norādītā, 1934. g. 12. septembra Noteikuma pamata, ir atsvabināta no nodevas, kas līdz tam bija ņemama no aktiem, ko Latvijas banka iesniedza piedzišanai. Ta tad 1934. g. 12. septembra noteikumi daļā, kurā viņi nosaka, ka Not. nol. 3. nodaļā (par nodevām no notariāliem aktiem pēc viņu noslēgšanas vietas), it sevišķi tai nodaļā ievietotā 201. pantā, minētā nodeva nav

ņemama no aktiem, ko „slēdz... Latvijas banka”... patiesībā papildina taisni Not. nol. 201. p. un tikai šo 201. p. kā pareizi aizrādīts citēto Noteikumu ievadā. Bet savā tālākā tekstā, kurā paredzēta nodeva „no aktiem, ko ... iesniedz piedzišanai vai jau agrāk iesniegusi piedzišanai Latvijas banka...”, 1934. gada 12. septembra Noteikumi jau nekādi nevar „papildināt” Not. nol. 201. p. (jo 201. p. taisn par nodevam, kas ņemamas no aktiem, ko „iesniedz piedzišanai vai jau agrāk iesniegusi Latvijas banka”... nemaz nerunā, bet par tiem runā vienīgi LCL 1649. p. l. piez.; 1934. g. 18. janv. Noteikumi (Lkr. 26) runāja vienīgi par Valsts zemes banku un Latvij. hipoteku banku, tā tad ne par Latvijas banku, un tādā kārtā vēl nebija atsvabinājusi Latvijas banku no LCL 1649. p. piez., minētā „nodokļa” (domāts: nodevas), kas ņemams no iekļājumā rakstiem, kurus Valsts zemes banka un Latvijas hipoteku banka „jau agrāk iesniegusi piedzišanai”. Salīdzinot 1934. g. 18. janvāra Noteikumus ar 1934. g. 12. septembra Noteikumiem, jāatzīmē, ka pēdējie noteikumi savā tālākā tekstā (sk. augšā) pēc saturā pilnīgi identiski ar 18. janvāra Noteikumiem. Ja nu 18. janvāra Noteikumi izdoti kā LCL 1649. p. piezīmes pārgrozījums, tad, pats par sevi saprotams, ka arī 12. septembra Noteikumi savā minētā tālākā tekstā (sk. augšā) tāpat bija domāti taisni kā tā paša LCL 1649. p. piez. „pārgrozījumi”. Tāpat pilnīgi dabīgi, ka 18. janvāra Noteikumos savukārt nav aizrādījuma, ka tiem būtu jāpapildina Notar. nolik. 201. p., jo viņi (pretei 12. septembra Noteikumu pirmajai daļai: sk. augšā) nerunā par nodevu (nodokli), kas ņemama no aktiem, ko „slēdz” minētās bankas. 12. septembra Noteikumi bija nepieciešami tāpēc, 1) ka 18. janvāra Noteikumos nebija minēta Latvijas banka un 2) ka 18. janvāra Noteikumos nebija minēti akti, ko „slēdz” Valsts zemes banka un Latvijas hipoteku banka. Gan 12. septembra Noteikumos nebija vajadzības, attiecībā uz Valsts zemes banku un Latvijas hipoteku banku, atkārtoti runāt par aktiem, ko šādas divas bankas „iesniedz vai iesniegušas” piedzišanai, jo šādu normu paredzēja jau 18. janvāra

Noteikumī. Tikko izteiktā tekstu analīzē pierāda, ka 12. septembra Noteikumu ievadvārdiem jāpieiet ar uzmanību un tam nav jāpiešķir izšķiroša nozīme. Ja nu 1934. g. 12. septembra Noteikumi atsvabina tajos minētās bankas no nodevas arī par aktiem, ko viņas iesniedz piedzīšanai, tad viņas ir atsvabinātas netikvien no Not. nol. 201.—203. p. paredzētās nodevas, bet arī no 1/4% nodevas, kas no aktiem jāmaksā, iesniedzot tos piedzīšanai (Sen. CKD 35./876).

Aiz norādītiem iemesliem atrodot, ka Tiesu palata, neatzīstot Latvijas banku par atsvabināmu no 1/4% nodevas iesniedzot obligāciju (ieķīlāšanas rakstu: L3) piedzīšanai, pārkāpusi 1934. g. 12. septembra Noteikumus (Lkr. 240) un CPN 816. p., kādēļ Tiesu palatas lēmums atceļams. Senāts nolēmj: Tiesu palatas 1935. gada 18. septembra lēmumu 1934. g. 12. septembra Noteikumu (Lkr. 240) un CPN 816. p. pārkāpumu dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palatai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

9. 1937. gada 29. janvārī. Finanšu ministrijas nodokļu departamenta kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1935. g. 12. decembra lēmumu Alduina Kuvalda un Marijas Freidbergs atsavināšanas nodevas lietā, un Marijas Freidbergs pilnvarnieces paskaidrojums. (L. № 83).

Sēdi vada un lietu referē priekšsēdētāja v. senators F. Konradi.

Senāts atrod: Tiesu palata atzinusi, ka nod. nol. 258. p. (kas runā esošā līguma slēgšanas laikā bija spēkā), runājot par pēdējā iegūšanas aktā aprādīto cenu, ar to saprot mantas relatīvo vērtību, tas ir tikai to, kas izpaužas atlīdzības līguma ekvivalentā; tā kā konkrētā gadījumā pēdējā pāreja bijusi dāvinājums, tad, pēc Tiesu palatas domām, tā nav atzīstama par to pēdējo iegūšanu, par kuru runā nod. nolik. 258. p. Senāta CKD jau paskaidrojis (34./308), ka nekustamas mantas novērtējums izdarāms saskaņā ar 1914. g. 4. oktobra lik. 2. p. (kas tāpat bija spēkā pilnā apjomā līguma slēgšanas laikā) kā bezatlīdzības pārejas, tā arī gadījumos, par kuriem pienākas atsavināšanas nodeva. Minētā spriedumā Senāts tālāk atzinis, ka

ar 1914. g. 4. oktobra lik. 2. pantā lietoto vārdu „cena” jāsaprot netikvien iegūšanas cena it kā imobila atsavināšanas cena, bet arī imobila tiešā vērtība pēc kontrahenta novērtējuma (arī dāvināšanas līgumā). Tādēļ, pretēji Tiesu palatas domām, konkrētā gadījumā bija ņemama vērā 1931. g. 18. marta dāvinājuma aktā aprādītā mantas vērtība Ls 200.000,—. Ja nu šī dāvināšanas līguma uzrādītā imobila vērtība tāpat atzīstama par nod. nol. 258. p. paredzēto pēdējā iegūšanas aktā aprādīto cenu, tad, pretēji Tiesu palatas domām, hipotekāriskie parādi no šīs cenas nebija atvelkami, jo aprēķinot atsavināšanas nodevu bija jāvadās no nod. nol. 264. pantā izteiktiem noteikumiem. Ievērojot sacīto, Senāts atrod, ka Tiesu palata, rīkojoties pretēji izteiktiem principiem, pārkāpusi nod. nol. 258., 264. p., kādēļ viņas lēmums nav atstājams spēkā. Senāts nolēmj: Tiesu palatas 1935. g. 12. decembra lēmumu nod. nolik. 258., 264. p. pārkāpuma dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palata izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

10. 1937. gada 29. janvārī. Finanšu ministrijas Nodokļu departamenta kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1935. g. 29. augusta lēmumu Kārļa-Johana un Rolfa Bekmaņa dāvinājuma līguma lietā, un Kārļa-Johana Bekmaņa pilnvarnieka un Rolfa Bekmaņa paskaidrojumi. (L. № 89.)

Sēdi vada un lietu referē priekšsēdētāja v. senators F. Konradi.

Senāts atrod: 1934. g. 17. aug. lik. par atsavināšanas nodevu (Lkr. 228) 31. pants nosaka, ka ir atcelti nodevu nolikuma (1914. g. izd.) 235.—276. p. līdz ar 1914. g. 4. oktobra noteikumiem (Lkr. 2870) par mantas likumisko novērtējumu. Pamatojoties uz šādu likuma tekstu, Tiesu palata nākusi pie slēdziena, ka ar 1934. g. 17. aug. likumu 1914. gada 4. oktobra noteikumi atzīstami par atceltiem visā visumā, tā tad arī attiecībā uz mantas bezatlīdzības pārejas nodevu resp. tās aprēķināšanu. Šim Tiesu palatas viedoklim Senāts nevar piekrist. 1934. g. 17. aug. lik. attiecas tikai uz atsavināšanas nodevu, bet ne uz nodevu mantas bezatlīdzības pārejas

gadījumos, un tādēļ — neskatoties uz likuma burtisko tekstu — nav pietiekoša pamata atzīt, ka ar šo likumu 1914. gada 4. oktobra noteikumi būtu atcelti visumā, t. i. arī attiecībā uz mantas bezatlīdzības pārejas gadījumiem. 1934. g. 7. aug. lik. 31. p. teksts šai ziņā ir neprecīzi rediģēts, bet šai redakcijai nav izšķiroša nozīme. Tādēļ jānāk pie slēdziena, ka 1914. gada 4. oktobra noteikumi aprādītās robežās joprojām ir spēkā, un šai ziņā jāpiekrit Nodokļu departamenta kasācijas sūdzība izteiktām domām.

Šī sūdzība tomēr nepelna ievēribu. Tiesu palata, eventuali nostājoties uz Nodokļu departamenta aizstāvēto viedokli, nākusi pie slēdziena, ka konkrētā gadījumā nav nekāda pamata rēķināties ar apdrošinātāja naas summu, resp. tai pieskaitīt $\frac{1}{2}$ un no kopsummas ņemt bezatlīdzības pārejas nodevu; jo, pēc Tiesu palatas konstatējuma, konkrētā gadījumā ir pastāvējis speciāls imobila novērtējums apdrošināšanai. Šāds Tiesu palatas viedoklis atzīstams par pilnīgi pareizu un saskaņošu ar 1914. g. 4. okt. noteik. 2. p., pēc kura nodevas aprēķināšanai jāiziet taisni no imobila novērtējuma. Sava pretējā uzskata pastiprināšanai nodokļu departaments nepareizi atsauca uz Sen. CKD 28.674, jo šini spriedumā Senats atzinis, ka noteicot mantojuma nodokļa summu jāiziet taisni no apdrošinājuma novērtējuma; ka šis novērtējums krit svarā mantojuma nodokli aprēķinot. Senats uzsveris arī nodokļa departamenta citētā spriedumā 32./278. Gan Senats šini un citos spriedumos šai ziņā atzinis arī apdrošināšanas summas nozīmi, bet tas attiecas tikai uz gadījumiem, kad novērtējums nav izdarīts (sk. 34./529, 35./68 u. c.); arī no l. 35./414, uz kuru dep-tis atsauca, redzams, ka tur apdrošināšanas biedrība objekta taksāciju nebija izdarījusi; Tādā kārtā minētie Senata spriedumi šajā lietā nav piemērojami, jo Tiesu palata konstatējusi, kā jau aizradīts, ka konkrētā gadījumā ir pastāvējis speciāls imobila novērtējums apdrošināšanai.

Atrodot tādēļ, ka Nodokļu departamenta kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senats nolēmj: Finanšu ministrijas Nodokļu departamenta kasācijas sūdzi-

bu uz CPN 907. p. pamata atstāt bez ievēribas.

11. 1937. g. 26. februārī. Kārļa Ozola pilnvarnieka kasācijas sūdzība par Tiesu palatas 1935. g. 16. septembra lēmumu Tukuma pilsētas valdes prasībā pret Kārli Ozolu l.s 4232,93 apmērā parāda par patērēto elektrisko strāvu. (L. № 141).

Sēdi vada un lietu referē priekšsēdētāja v. senators F. Konradi.

Senats atrod: 1932. g. 5. jūlijā prāvnieki iesnieguši Tiesu palatā lūgumu lietu izslēgt no dienas kārtības līdz viņu turpmākam lūgumam. 1935. g. 16. septembrī Tiesu palata, pamatojoties uz CPN 790. p., nolēmusi, lietas otrā instancē notikušo tiesāšanu uzskatīt par iznīcinātu.

Athildētāja par šo lēmumu iesniegtā kasācijas sūdzība ievērojama.

Lūgums izslēgt lietu no dienas kārtības līdz pušu turpmākam lūgumam gan būtu pielīdzināms lūgumam par lietas apturēšanu pēc CPN 782. panta (sk. Nolkens, CPN koment., l.p. 579, 1. piez.). Tādēļ ja tiesa būtu taisījusi ar šo lūgumu saskaņošu lēmumu, tad lieta arī būtu atzīstama par apturētu un tad arī varētu iestāties 790. p. pantā aprādītās sekas. Konkrētā gadījuma tomēr Tiesu palata tādu lēmumu nav taisījusi, jo viņas 1932. g. 7. jūlija lēmums skan: „Šo lietu izslēgt no dienas kārtības”, izlaižot vārdus” līdz pušu turpmākam lūgumam”. No tā jāsecina, ka Tiesu palata istenībā prāvnieku lūgumu nav ievērojusi un nav taisījusi 782. pantam atbilstošu lēmumu. Drīzāk Tiesu palatas lēmuma formulējums būtu saprotams kā lēmums par „lietas atlikšanu”. Šādos apstākļos Tiesu palatai nebija pamata piemērot 790. pantu. Atrodot, ka šī likuma panta pārkāpuma dēļ Tiesu palatas lēmums nav uzturams spēkā, Senats, neieļaižoties pārējo athildētāja uzdoto lēmuma atcelšanas iemeslu pārbaudīšanā, nolēmj: Tiesu palatas 1935. g. 16. septembra lēmumu CPN 790. p. pārkāpuma dēļ atcelt un lietu nodot Tiesu palatai izspriešanai no jauna citā tiesas sastāvā.

12. 1937. g. 27. janvārī. Mir. Jāņa Rožukalīna mant. masas pilnvarnieka kasācijas

sūdzība par Tiesu palatas 1935. g. 21. oktobra / 4. novembra spriedumu nezināmā prombūtnē esošā Ernesta Rožukalna, Levas Graube un Levas Rožukalna lietā par kopīpašuma dalīšanu ar Jāni Rožukalnu, un nezināmā prombūtnē esošā Ernesta Rožukalna mantas aizgādņa Anša Blūma, paskaidrojums. (L. № 265).

Senats atrod: Tiesu palata kopīpašuma dalīšanas kārtībā piešķirusi Kuldīgas apri Skrundas pag. „Kalna-Bille № 46” mājas ar zem. gr. 5908 viena paša Jāņa Rožukalna īpašumā, uzliktot viņam par pienākumu 3 mēnešu laikā izmaksāt Ernestam Rožukalnam un Ievai Graube katram Ls 4813, bet Ievai Rožukalns dot uzturu dabā, kas aizrādīts apgabaltiesas spriedumā un ko Jānis Rožukalns jau izsniedzis līdz šim laikam. Taisot minēto dalīšanas spriedumu, Tiesu palata atradusi, ka šī dalīšanas lieta uzskatāma ne par mantojuma dalīšanas lietu, bet par kopīpašuma dalīšanas lietu un sakarā ar to nav piešķirusi Jānim Rožukalnam „Kalna-Bille № 46” mājas atdošanās ēkas bez atlīdzības.

Pretēji mirušā Jāņa Rožukalna mantojuma masas pilnvarnieka aizrādījumam viņa kasācijas sūdzībā, — Tiesu palata savu augšā minēto viedokli pamatojusi uz zemes grāmatu reģistra izrakstu (1.--19. lp.) pēc kuŗa Ievai Rožukalns un Ievai Graube ir nostiprinātas īpašuma tiesības uz runā esošās nekustamas mantas vienu ideālo ceturto daļu katrai uz 1914. g. 11. jūnija izpirkšanas akta pamata, pie kam pēc minēta izpirkšanas akta „Kalna-Bille” mājas viņas ieguvušas kopā ar Jāni un Ernestu Rožukalniem no bij. Baltijas domēņu valdes par 3724 krievu cara rubļiem. Tas apstākļi vien, ka šis izpirkšanas akts prāvniekiem ticis izdots uz kopīgo mantojuma tiesību pamata, neatspēko Tiesu palatas slēdziena pareizību par to, ka konkrētā gadījumā tomēr lieta grozās ap kopīpašuma, bet ne mantojuma dalīšanu, jo izpirkšanas akts izdots ne uz mirušā tēva Juŗa Rožukalna vārda, nedz arī uz pēdējā mantojuma masas vārda, bet uz paŗu prāvnieku vārda un tamdēļ arī par šās nekustamas mantas valdīšanas pamatu saskaņā ar Not. nol. 321. p. 1. punktu zemes grāmatu reģistra otrā

daļā atzīmētas ne mantojuma tiesības, bet izpirkšanas akts, kā pilnīgi patstāvīgs iegūšanas akts, pie kam atzīmēta arī pirkuma cena. Neatkarīgi no tā, kā pirmā (1.—57. lp.), tā arī otrā instancē (11.—11. lp.) nezināmā prombūtnē esošā Ernesta Rožukalna mantas aizgādņi paskaidrojis, ka pēc mantojuma pieņemšan. mantnieki kustamo mantu savā starpā esot izdalījuŗi, paliekot kopīpaŗumā attiecībā uz nekustamo mantu. Œo Ernesta Rožukalna mantas aizgādņa apgalvojumu atbildētājs nav apstrīdējis. Tā kā mantojuma dalīšana apŗem visu mantojumu kā universālsukcesiju un pielaiŗama tikai vienu reizi (CL 2687. p. un Erdmann System des Privatrechts III sēj. 466. lp. un Romieŗu avotu 1. 20 § 4. Dig. iamil. ercisc. (X, 2), uz kuŗu arī atsauca Erdmans: „Familiae erciscundae iudicium amplius quam semel agi non potest nisi causa cognita: quod si quaedam res indivisae relictae sunt, communi dividundo de his agi potest”), tad līdz ar to jauna universāla mantojuma dalīšana nav iespējama. Ar to atrķit visi mir. Jāņa Rožukalna mantojuma masas pilnvarnieka paskaidrojumi viņa kasācijas sūdzībā, kuŗos viņŗ apstrīd Tiesu palatas sprieduma pareizību pēc būtības. Atrodot tādēļ, ka kasācijas sūdzība kā nepamatota noraidāma, Senats nolēmj: mir. Jāņa Rožukalna mant. masas pilnvarnieka kasācijas sūdzību uz CPN 907. p. pamata atstāt bez ievēŗības.

13. 1937. g. 27. janvārī. Jāņa Krūkļa un da kasācijas sūdzība par Jelgavas apgabaltiesas 1936. g. 19. maija lēmumu Boruŗa Černeviŗa prasības lietā pret Izaku Muŗkatu. Jautājumā par zīmogsodu. (L. № 292).

Sēdi vada priekŗsēdētājs senators O. Ozoliņŗ.

Senats atrod: Sudzētājs savā kasācijas sūdzībā vairs neuztūr iebildumu par to, ka runā esoŗā akta apliecinājums būtu uzskatāms par paraksta apliecinājumu. Œados apstākļos jāizšķir vispirms jautājums par to, vai minētais akts būtu atzīstams par cesiju, vai par indosamentu. Pirmajā gadījumā par Rik. par zīmognod. 44. p. 10. punkta noteikumu piemērošanu nevar būt Œaubu. Œstenībā runā esoŗais uzraksts at-

zīstams nevis par indosamentu, bet gan par vekseļa prasījuma cesiju, kā arī vekselprasījuma tiesības var būt par cesijas priekšmetu, pilnā mērā atzīts vekseltiesiskā teorijā un praksē (Staub's-Strantz's, Komentārs 11. izd. pie vācu Veksellikuma: 9. p. 9. piez.; sk. CKD 29./855; 31./347. Ka runā esošais uzskats ir cesijas akts, izriet jau no paša uzraksta teksta, kur tieši teikts: „visas savas tiesības pēc šī vekseļa un pievienotā protesta akta cedēju un nododu... no kura pilna atbildzība saņemta”. Tā tad, paša cedenta griba bija izdarīt civiltiesisku sesiju un, proti, nodot cesionāram savas tiesības (t. i. prasījumu). Runā esošais cesijas uzraksts tieši aizrāda uz sukcesijas momentu, prasījuma tiesības nodošanu pret zināmu ekvivalentu. Turpretim, indosaments nodibina nevis sukcesiju, — indosantārs nav indosanta tiesībuņēmējs (sukcessors), — bet gan indosaments nodibina patstāvīgu indosanta vekseltiesisku saistību indosantāram un turpmākiem vekselturētājiem par labu; šāda indosanta saistība nav atkarīga no pašam indosantam piederošām tiesībām. Vekseļa vārda indosants ir tīri formēls vekseltiesisks akts, kuŗa forma paredzēta pašā vekselnolikumā (sk. pielik. pie 1. p. XXI parauga 1a), un kas izteicams tā: „Manā vietā samaksājiet...am”. Taisni šādas, tīri vekseltiesiskas attiecības nebija nodibinājušās uz runā esošā cesijas uzraksta pamata. Sūdzētāja norādītais vekselnolikuma 55. p. neatbilstoši viņa slēdzienu par to, it kā tagadējais uzraksts būtu indosaments. Gan arī protestētais vekselis var pāriet ar „pēcindosamentu”, kam arī būtu transportfunkcija (gan ne garantijas funkcija). Bet lietas kodols taisni ir tas, ka konkrētais uzraksts nav indosaments, bet tikai civiltiesisks cesijas akts. Tādā kārtā, ja nu runā esošais uzraksts ir uzskatāms par cesijas aktu, tad tas bija apmaksājams ar zīmognodevu pēc Rīk. par zīmognodevu 44. p. 10. pkt., kā — gala slēdzienā — pareizi atzinusi apgabaltiesa.

Aiz aprādītiem iemesliem atrodot, ka apgabaltiesa — gala slēdziena ziņā — nav likumu pārkāpusi, kādēļ sūdzētāja kasācijas sūdzība atraidāma, Senats nolēmj: notāra Jāņa Krūklānda kasācijas sūdzību

uz CPN 283. p. pamata atstāt bez ievēribas.

14. 1937. gada 28. janvārī. Prasītājas tekstiltirdzniecības un rūpniecības akc. sab. „Delka” pilnvarnieka kasācijas sūdzība par Rīgas apgabaltiesas 1936. gada 6./13. maija spriedumu tekstiltirdzniecības un rūpniecības akc. sab. „Delka” prasībā pret Latvijas valsti, Finanšu ministrijas Nodokļu dep-ta personā par Ls 829,14 ar %, un Finanšu ministrijas Nodokļu dep-ta pilnvarnieka paskaidrojums. (L. № 313.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators O. Ozoliņš; referē senators M. Čakste.

Senats atrod: Apgabaltiesa, atzīstot, ka uz Nodokļu nolikuma 47. panta pamata dots galvojumus nodibina nodokļu departamentam par labu prasījumu, kuŗam likums piešķir neapstrīdamības raksturu, izbeigusi lietu nepiekritības dēļ. Pēc pareiza prasītājas pilnvarnieka aizrādījuma kasācijas sūdzībā, šajā gadījumā bija piemērojama nevis nodokļu nolikuma pirmā sadaļa 1935. g. redakcija (1.kr 35./184) resp. nodokļu nolikuma 47. pants, bet gan 1928. g. redakcijā ar vēlākiem grozījumiem, jo galvojumus dots 1934. g. 16. jūnijā (1-3). Šajā redakcijā par nodokļa samaksas nodrošināšanu ar ķīlu vai galvniekiem runāja nodokļu nolikuma 46. pants, kuŗš gan šajā jautājumā pēc būtības ar 1935. g. likumu nav grozīts. Pretēji apgabaltiesas domām, partu starpā pastāvējušas taisni civiltiesiskas attiecības, proti: galvojumus pēc CL 4505. un turpmākiem pantiem un nav tāda likuma, kas prasījumam, kuŗu šis galvojumus nodibinājis par labu nodokļu departamentam, piešķir neapstrīdamības raksturu. Taisni otrādi, partu strīds, kas pamatojās uz šo galvojumu, ir strīds par civiltiesībām un tādēļ, ievērojot CPN 1. p., šī strīda izšķiršana piekrit civiltiesai. Senats ir jau paskaidrojis (Sen. CKD 36./291), ka publiski-tiesiskas attiecības starp fisku nodokļu departamenta personā un privātam personām nodibinājas tikai tad, ja pēdējās ir nodokļu tiešie maksātāji. Šajā gadījumā prasītāja nav nodokļu tiešā maksātāja, ar kuŗu fiskam būtu nodibinājušās publiski-tiesiskas attiecības, bet gan atbildētāja kontrahents civiltiesiskā darījumā, kam eventuali jāatbild uz šī darījuma pa-

trešā persona, kuŗa iestājusies lietā atbildētājas pusē 1929. g. 9. septembrī, t. i. pēc sprieduma došanas pirmā instancē; 3) ka saskaņā ar CPN 179. (128^a) p. tiešo saturu un izpratni, miertiesas iestādēs trešā persona var iestāties lietā vienīgi pa lietas iztiesāšanas laiku pie miertiesneša, t. i. līdz sprieduma došanai pirmā instancē; tikai šāda, saskaņā ar CPN 179. (128^a) p., pieļautā, trešā persona bauda pēc CPN 180. (128^a) p. prāvnieka tiesības, resp. arī pārsūdzības tiesības; 4) ka tā tad Izas Unger, kā nepareizi pieļautās trešās personas, kasācijas sūdzība nav no Senata skatāma cauri, Senats nolēmj: trešās personas Izas Ungers kasācijas sūdzību atstāt bez caurskatīšanas.

84. 1931. g. 24. aprīlī / 21. maijā. Ernesta Raudiņa, Kristīnes Nīra u. c. pilnv. zv. adv. A. Ozola lūgums atcelt Tiesu palatas spriedumu Ernesta Raudiņa u. c. prasībā pret Mariju Vikman u. c. un atbildētāja Jāņa Raudiņa u. c. mant. mas. aizgāg. zv. adv. pal. K. Trauciņa paskaidrojums. (L. № 545.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators K. Ozoliņš; referē senators F. Konrādi.

Senats atrod: Savā 1927. g. 15. oktobrī iesniegtā rakstā prasītāji paskaidrojuši, ka 1902. gadā miris Jēkabs Raudiņš, un ka uz šās prasības iesniegšanas momenta viņa mantinieki bijuši; prasītāji šajā lietā. Mir. Jēkaba Raudiņa mantojums (pēc zemes gramatām) ir bijis 1/2 ideālā daļa no Ūdru mājām ar reg. 649. num.; Ūdru māju otrā ideālā pusē 1889. gadā apstiprināta mir. Jēkaba Raudiņa brālim Antonam Raudiņam. Pēdējais miris 1900. gadā un par viņa mantiniekiem apstiprināti Jēkabs Raudiņš un atbildētāji šajā lietā. Priekš savas nāves (starp 1900. un 1902. g.) Jēkabs Raudiņš ar saviem līdzmantiniekiem uz brāļa Antona Raudiņa mantojumu pagasta tiesā noslēdzis izdalīšanas līgumu, pēc kuŗa Ūdru māju otru ideālo pusi paturējis Jēkabs Raudiņš pret zināmu sunnu izmaksas līdzmantiniekiem. Pēc šā dalīšanas līguma noslēgšanas Jēkabs Raudiņš saņēmis visu māju savā apsaimniekošanā, bet pēc viņa nāves turpinājuši apsaimniekot prasītāji, kas tā tad ieguvuši īpašumu tiesības uz visu māju uz iesēdējuma pamata. Šo tiesību

atzišanu sastāda šīs prasības priekšmetu. Rīgas apgabaltiesa nākot pie slēdziena, ka prasītājam Elzai-Marijai Priedit neesot tiesības celt šo prasību, atradusi prasību par apmierināmu attiecība uz pārējiem prasītājiem, kam arī atzinusi īpašumu tiesības uz Ūdru māju 1/2 desmitam daļām. Uz atbildētāju iesniegtās apellācijas sūdzības pamata Tiesu palata apgabaltiesas spriedumu atcēlusi, atraidot prasību visumā. Tiesu palata atzinusi: a) ka pēc Jēkaba Raudiņa nāves Ūdru mājas apsaimniekojuši prasītāji Ernests un Oskars Raudiņš, bet pārējo mantinieku valdīšanas pazīmes lietā ncesot konstatējamas, un b) ka cik tālu prasītāji savā prasībā savu apgalvotu posesio vērstot katrs uz ideālās daļas 1/2 iesēdēšanu visā immobilā, prasība neesot apmierināma, jo ideālu daļu iesēdēt nevar, nesauņemot visu objektu savā possessio; varot gan iedomāties ideālas daļas iesēdēšanu pie diviem līdzīpašniekiem, kad viens saņēmis savā possessio visu objektu un ar šāda visa objekta valdīšanu iznīcinājis līdzīpašnieka juridisko un faktisko līdzvaldīšanu uz kuŗu katru kopējās mantas realu daļiņu, pakļaujot visu mantu vienīgi savai varai, valdot iesēdējumu objektu visās viņa realās daļās; par tadu gadījumu konkrētā lietā ncesot runas. Par šo spriedumu iesniegtā prasītāju kasācijas sūdzība pelna ievēribu, cik tālu tā attiecas uz prasītājiem Ernestu un Oskaru Raudiņu. Šī lieta izspriežama uz CL noteikumu pamata. No CL 846. p. redzams, ka īpašuma iegūšanai uz iesēdējuma pamata vajadzīga iepriekšēja nepārtraukta un netraucēta iegūstamā priekšmeta valdīšana (625. p.) par visu likumā noteikto laiku un rikošanos ar to kā īpašniekam. No šā panta atsaukmes uz 625. p. izriet, ka pie iesēdējuma var novest tikai (kermeniskas) lietas (ne tiesību) valdīšana. Tomēr 633. p. tieši nosaka, ka v a i r ā k a s personas var valdīt kopīgi vienu un to pašu lietu tādā kārtā, ka katrs no viņām šo lietu faktiski nesādaļot, valda domājamu daļu no tās. Tā tad pēc CL neapšaubāmi iespējams valdīt, taisni kā lietu, zināmu nekustāma īpašuma ideālu (domājamu) daļu; bet ja tas tā, tad šādu daļu, saskaņā ar 846. p., var arī iegūt iesēdējuma ceļā. No 633. p. viedokļa, kuŗa nozīmi Tiesu palata nemaz

nav apspriedusi, atzīstams par irrelevantu, vai lietu valdījuši tikai divi vai vairāki līdzpašnieki, kādēļ arī nevar piekrist Tiesu palatas domām, it kā ideālas daļas iesēdēšanu varētu iedomāties tikai pie diviem līdzpašniekiem. Minēta uzskata pareizību apstiprina arī CL 845. p., kas tieši paredz zināmas lietas daļas iegūšanu iesēdējuma ceļā. Tā tad tiesu palatas spriedums atceļams CL 633., 845. p. pārkāpumu dēļ attiecībā uz prasītājiem Ernestu un Oskaru Raudiņu, attiecībā uz kuriem Tiesu palata konstatējusi, ka viņi apsaimniekojuši Udru mājas, nenoliedzot attiecībā uz viņiem pārējo iesēdējumu rekvizītu esamību. Attiecībā uz pārējiem prasītājiem kasācijas sūdzība turpretim atstājama bez ievēribas, jo kasācijas sūdzības iesniedzēji pat nemēģina atspēkot Tiesu palatas konstatējumu, ka viņu valdīšanas pazīmes nav konstatējamas, kādēļ viņi uz iesēdējumu protams, atsaukties nevar. Ievērojot sacīto, Senats nolēmj: Tiesu palatas 1929. gada 5. decembra spriedumu attiecībā uz prasītājiem Ernestu un Oskaru Raudiņu atcelt CL 933., 845. pantu pārkāpumu dēļ un lietu nodot Tiesu palatai izspriešanai no jauna šajā daļā citu tiesnešu sastāvā, pārējā daļā kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

85. 1931. g. 17. decembrī. Finanšu ministrijas Nodokļu departamenta lūgums atcelt Tiesu palatas lēmumu lietā par zīmogsoda piedzišanu no Baltijas tirdzniecības-rūpniecības eksporta - importa akc. sab. „Baltag“. (L. N° 598.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators K. Ozoliņš; referē senators A. Lēbers.

Senats atrod: Ar savu 1929. g. 21. jūnija lēmumu Nodokļu departaments uzlicis Baltijas tirdzniecības - rūpniecības akc. sab. „Baltag“ zīmogsodu par Ls 1200 par to, ka minētā akc. sab. izlaidusi dokumentus, kas atvieto akcijas par kapitalu Ls 100.000 (kurš iedalīts 200 akcijās par Ls 500), nenomaksājot zīmognodevu Ls 200; saņēmis akc. sab. iebildumu, Nodokļu departaments jautājumu par zīmognodevu nodevis apgabaltiesai izlemšanai; ar 1929. g. 6. septembra lēmumu apgabaltiesa atceļusi Nodokļu departamenta lēmumu par akc. sab. sodīšanu ar Ls 1200 zīmog-

sodu; Tiesu palata atstājusi Nodokļu departamenta blakus sūdzību bez ievēribas, starp citu, aiz tā iemesla: a) ka zīmogsodu var uzlikt vienīgi tad, ja zīmognodeva nav samaksāta par faktiski eksistojošu dokumentu; b) ka runā esošā gadījumā nav konstatējams, ka akcijas vai pagaidu apliecības reāli būtu izlaistas, un tas arī neizriet no 1929. g. 29. aprīļa akcionāru pilnas sapulces protokola.

Par šo lēmumu iesniegtā Nodokļu departamenta kasācijas sūdzība nepelna ievēribu, Nodokļu departaments atrod, ka zīmogsodu varētu uzlikt arī par dokumentiem, kuri zīmogsoda uzlikšanas kārtībā pašā lietā faktiski nefigurē, bet kuru esamība būtu konstatējama, pēc Nodokļu departamenta izteiciena, „ar daudz un dažādiem līdzekļiem“, p. piem., ar liecinieku liecībām, pašu dokumentu izrakstītāju apliecinājumu u. t. t., kādus „līdzekļus“ Nodokļu departaments ar sekmēm pielietojot praksē. Nodokļu departamenta viedoklis un viņa ieturētā prakse varbūt būtu attaisnojama, ja Latvijas likumdevējs būtu domājis, ar savu 1921. g. „Rikojumu par zīmognodevu“ krasī atraidīties no tiem pamatiem, uz kādiem pamatots bij. Krievijas „Nolikums par zīmognodevu“, 1903. g. izd. — Istenībā gan „Rikojums par zīmognodevu“ ir vienīgi „Noteikuma“ pārstrādājums, piemērojoties Latvijas apstākļiem, bet zīmognodevas jēdziens, aplikšanas pamati un pati zīmogsoda uzlikšanas kārtība principa palikuši tie paši. Tas izriet ne tikai no abu likuma gara, bet pat no attiecīgi korespondējošo likumu pantu salīdzināšanas. Taisni jautājumā par zīmogsoda uzlikšanas kārtību „Rikojums“ 106. un 108. p. atkārtoti „Nolikuma“ 197. un 200. pantu nosacījumus par lēmuma piesūfīšanu tiesai „ar attiecīgiem dokumentiem“ un par uzrakstu taisīšanu dokumentiem, par kuriem uzlikt zīmogsods. Minētā Nodokļu departamenta prakse taisni atšķiras no tās prakses, kāda ieturēta no finanšu resora un tiesām uz agrākā „Nolikuma“ pamata. Uz „Nolikuma“ 151. p. pamata finanšu ministra izdotas instrukcijas („Uzraudzības par zīmognodevas noteikumu izpildīšanu“) 28. un 29. § taisni paredz, ka lietai par zīmognodevas pārkāpumu pieliekams oriģinālā akts, par kuŗu uzlietams zīmogsods, un

vienīgi gadījumos, kad zīmognodevas pār-
kāpums netiek apstrīdēts, dokumentu var
liet arī nepielikt, tomēr aprakstot zīmog-
nodevas pārkāpumu dokumentā ar tādu
skaidrību, lai tālākām instancēm nerastos
šaubas, nedz par pārkāpuma būtību, nedz
par nodevas apmēriem. Interpretējot „No-
likuma” 197. p. bij. Krievijas Senats izsa-
kās, ka par dokumentiem, par kuru iesū-
šanu tiesai min šis 197. p., ir saprotami tais-
ni akti un dokumenti, kuŗi devuši iemeslu
uzsākt zīmognodevas pārkāpumu lietu, jo
bez tiem tiesa nevarētu spriest par uzliktā
zīmogsoda pareizību (Kr. Sen. CKD spried.
90./6). Tāpat bij. Krievijas Senats iztei-
cies, ka tiesai lēmums par zīmogsodu jāpa-
mato tikai uz priekšā stādītā dokumenta
pamata, bet ne uz varbūtēja pieņēmuma,
ka neiesniegtais dokuments nav apmaksats
ar zīmognodevu (Kr. Sen. CKD spried.
92./72). Tādējādi, kā agrākais finansu re-
sors, tā arī tiesu prakse ir pieturējušies pie
viedokļa, ka lēmums par zīmogsodu ir tai-
sāms vienīgi uz faktiski konstatēta un lie-
tā esoša dokumenta pamata, bet nav tai-
sāms par tādiem dokumentiem, kuŗu esa-
mība neapmaksā ar zīmognodevu hūtu
konstatējami vienīgi slēdziena ceļā. Šāds
viedoklis taisni atbilst „Rikojuma par zi-
mognodevu” 106. un 108. p., pēc kuŗiem
neapmaksātie dokumenti iesniedzami tie-
sai, kuŗa pēc lēmuma par zīmogsodu taisa
uz tiem attiecīgu uzrakstu. Tādēļ minētais
Nodokļu departamenta viedoklis ir atzī-
stams par nepareizu. Pretēji Nodokļu de-
partamenta domām, 1929. g. 29. aprīļa pil-
nas sapulces protokols nesatur akc. sab.
atzīšanos, ka būtu izdotas pagaidu apliecī-
bas; šajā ziņā Tiesu palata pareizi kon-
statējusi, ka protokolā minēti vienīgi akcī-
ju īpašnieki un viņu akciju skaits. Ja
Nodokļu departaments ir domājis vajadzī-
gos pierādījumus savam apgalvojumam
ievākt CPN 439. un 442. p. kārtībā, tad vi-
nam par to bija jārīpējas tiesai lietu iz-
lemjot pēc būtības. Nedz pirmā, nedz otrā
instancē Nodokļu departaments nebija ie-
rašanās tiesā, tāpat savos rakstiskos iesnie-
gumos nav atsaucies uz CPN 439., 442. p.
Tādēļ viņam arī nav tiesības pārņemt tie-
sai, it kā tā būtu atpēmusi viņam iespēju
šajos pantos paredzētā kārtībā ievākt pier-
ādījumus (Sen. CKD spried. 31./623, 647).

Aiz aprādītiem iemesliem atrodot, ka
Tiesu palata savā lēmumā nav pielaidusi
likumu pārkāpumus un iesniegtā kasācijas
sūdzība kā nepamatota atraidāma, Senats
nolemj: Finanšu ministrijas Nodokļu
departamenta kasācijas sūdzību uz CPN
793. p. pamata atstāt bez ievēribas.

86. 1931. g. 30. oktobrī. Chackela Ā b-
r ā m a pilnv. zv. adv. M. Hilmaņa lūgums
atcelt Tiesu palatas spriedumu Georga
A. Hansen tirg. zem firmas „D. C. Hansen”
prasībā pret Chackeli Ābramu, un prasītāja
Georga A. Hansen, tirg. zem firmas „D.
C. Hansen” pilnv. zv. adv. F. Samsona
paskaidrojums. (L. № 599.)

Sēdi vada priekšsēdētājs senators K.
Ozoliņš; referē senators F. Konrādi.

Ievērojot: 1) ka Tiesu palata, konsta-
tējot, ka pirkšanas-pārdošanas līgums starp
atbildētāju un firmu Armstrong nebijis no-
slēgts par individualizētu preci un ka tā-
dēļ atkušņa fakts neesot padarījis līgumu
par preces (koku) pārdošanu par neizpil-
dāmu priekš pārdevēja, pilnīgi pareizi nā-
kusi pie slēdziena, ka tādos apstākļos li-
guma neizpildīšana no atbildētāja puses
atzīstama par viņa vainu; tādēļ Tiesu pa-
lata varēja konkrētā gadījumā piemērot
Rīgas biržas ieradumu 68. p., pēc kuŗa
aģents (konkrētā gadījumā prasītājs) ne-
zaudē savu komisiju, ja līgums palicis ne-
izpildīts pārdevēja vainas dēļ; pretēji at-
bildētāja domām, Tiesu palata pareizi at-
saukusies uz 3439. p.; apgabaltiesa, kuŗas
motīviem Tiesu palata pievienojusies, kon-
statējusi, ka līgumā nekas neesot minēts
par to, no kurienes atbildētājam jāpiegādā
pārdotie materiāli; tādēļ atkušņa fakts,
ja tas padarījis koku izvešanu no mežā
par neiespējamu, tomēr nav atzīstams par
nejaušu šķērslī 3439. p. nozīmē, kas atbi-
dētāju atsvabinātu no līguma izpildīšanas,
jo šis fakts nav ņēmis atbildētājam iespēju
iegādāties kokus citur, piem., nopērkot tos
priekš pircēja no cita koku tirgotāja; ar
sacīto atkrit kasācijas sūdzības 1. pk.;
2) ka Tiesu palatas slēdziens par to, ka fir-
ma Laerum nav bijusi pilnvarota no prasī-
tāja saņemt pēdējam pienācīgo starpniecī-
bas atļidzību vai tās daļu, attiecas uz lie-
tas apstākļu iztirzāšanu pēc būtības un tā-
dēļ kasācijas kārtībā nav pārbaudāms;

aizrādot uz to, ka pēc paša prasītāja apgalvojuma firma Laerum bijusi viņa korespondente, atbildētājs tomēr neapgalvo, ka korespondentam vispār būtu tiesība saņemt maksājumus priekš firmas, ar kuru viņam ir darišana; pretēji atbildētāja aizrādījumam, Tiesu palata nav ignorējusi liecinieces Peker liecību, bet uz to savā spriedumā tieši atsaucas; Peker liecībai par to, ka firmas Laerum kalpotājs — Harfers runājis ar atbildētāju kā Laerum pārstāvis. Tiesu palata tomēr varēja nepiešķirt nozīmi, jo viņa konstatējusi, ka pēc liecinieka Harfera izteicieniem pēdējais rīkojies tā tikai f o r m a s pēc, bet faktiski runājis personīgi prasītāja vārdā kā tā korespondents; kasācijas sūdzības iesniedzējs arī nepareizi aizrāda it kā liecinieks Gercīks būtu apliecinājis, ka šādas sarunas ar atbildētāju bijušas kādam pārstāvim firmas vārdā; no Gericka liecības redzams, ka viņš par līguma slēgšanu vispār nav liecinājis, bet apliecinājis tikai to, ka atbildētājs samaksājis Laerum pārstāvim 40 angļu mārciņas kā starpniecības atlīdzību, par ko prāvnieku starpā nekāda strīda nav; jautājums par to, vai atbildētājam būtu bijusi tiesība prasītāja starpniecības atlīdzību samaksāt lieciniekam Harferam (kādu jautājumu Tiesu palata noteikti nav izšķirusi), lietā ir nenozīmīgs, jo visa lieta grozās tikai ap to, vai atbildētājs šo atlīdzību varēja samaksāt firmai Laerum, kādu jautājumu Tiesu palata izšķirusi noraidoši; 3) ka jautājums par to, vai liecinieks Laerums bija noraidāms no liecības došanas uz CPN 347. p. 4. punkta pamata, kasācijas kārtībā nav pārbaudāms (Kr. Sen. CKD spried. 84./115, 95./15); iepriekšējais Tiesu palatas lēmums par šā liecinieka nopratināšanu, kad ieruna pret liecinieka nopratināšanu vēl nebija pacelta, protams, neņēma tiesnesim - referentam, kā arī Tiesu palatai tiesību atstātīt šo liecinieku vēlāk, kad šis noraidījums izteikts; 4) ka tā tad atbildētāja kasācijas sūdzība kā nepamatota atraidāma. Senats n o l e m j: Chackeļa Ābrāma pilnv. zv. adv. Hilmaņa kasācijas sūdzību, uz CPN 793. p. pamata, atstāt bez ievēribas.

87. 1931. g. 29. janvārī. Līnas A s e r m a n s pilnv. zv. adv. E. Grīnberga lūgums

atcelt Tiesu palatas lēmumu mir. Jēkaba Rusteika (Rusteika) mantošanas lietā. (L. № 604.)

Sēdī vada priekšsēdētājs senators K. Ozoliņš; referē senators O. Ozoliņš.

Ievērojot: 1) ka Tiesu palata, atceļot apgabaltiesas lēmumu, atradusi, ka proklamas lieta turpināma tādēļ: a) ka apsardzības lietas par apstiprināšanu mantošanas tiesībās apturamas vienīgi tad, ja lietā ieinteresēto personu starpā izcēlies strīds par mantošanas tiesībām, bet šajā gadījumā tāda strīda nav; b) ka pie pašreizējiem lietās apstākļiem Līna Asermans nemaz nav uzskatāma par mir. Jēkaba Rusteika mantinieci, kādēļ viņai nemaz nav tiesības celt strīdu; 2) ka apgabaltiesa savā 1929. gada 22. augusta lēmumā konstatē, ka tiesā ir ievadīta lieta par prombūtnē esošā Jāņa Rusteika atzīšanu par mirušu pie kam kasācijas sūdzības iesniedzēja taisni apgalvo, ka Jānis Rusteiks kritis kaujā jau 1915. g., t. i. pirms mantojuma atstājēja nāves 1923. gadā, kādēļ mantošanai jānotiek pēc Kurz. zemn. lik. 120. panta; pieteicot savas tiesības uz mir. Jēkaba Rusteika mantojuma daļu, kā mirušā Jēkaba Rusteika masa, kasācijas sūdzības iesniedzēja, pretēji Tiesu palatas domām, taisni apstrīd šajā daļā pieteikušos mantinieku tiesības; 3) ka proklamas nolūks šajā gadījumā ir taisni noskaidrot pieteikušos mantinieku tiesības un viņu tiesību apmēros; šajā ziņā CPN 2065. p. parēdz, ka proklamas lieta vismaz apturama, ja pieteiktais strīds var atstāt iespaidu uz tiesas gala slēdzienu proklamas lietā; strīda pieteicējai ir atlaufs savas tiesības pierādīt prasības kārtībā, bet tas neizslēdz viņas tiesību atsaukties arī uz ievadīto lietu par prombūtnē esošā Jāņa Rusteika atzīšanu par mirušu, kurās rezultātā var noskaidroties, vai mantošanai jānotiek pēc Kurz. zemn. lik. 120. p.; katrā ziņā tiesa nevarēja prasīt, lai strīda pieteicējas tiesības būtu pilnīgi noskaidrotas jau pašā proklamas lietā; pieturoties pie pretēja uzskata, Tiesu palata ir pārkāpusi CPN 2065. p.; 4) ka tā tad Tiesu palata savā lēmumā ir pielaidusi CPN 2065. p. pārkāpumu, kāda pārkāpuma dēļ tās lēmums nav uzturams spēkā, n o l e m j: Tiesu palatas 1929. g. 4. decembra lēmumu atcelt

Valses tipogrāfija Rīgā, p. 1